

Upravišтво: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. sek. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241.

44510

Ljubljana, sobota 1. julija 1933

Cena 2.— Din

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11, Telefon
št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Kmečke čete na sokolskem zletu

Prehitro so minili nepozabni sokolski dnevi, ko so ljubljanske unice preplavljale navdušene množice in je po njih odmeval radostni sum neštevit uspehov dragih gostov. Naša bela Ljubljana doslej se ni bila doživela svečanosti takega obsega z udeležbo tako ogromnih narodnih množic. Nad njo bo zakraljevala poprejšnja tišina vse do prihodnje sokolske prireditve širšega značaja. Lepa tradicija naše prestolnice je v tem, da jo ravno sokolski zleti najbolj razgibljejo in da je ni prilike, ko bi se njeni prebivalci razmahnil in navdušili vsaj v približni meri, kakor se ob sokolskih praznikih. Tedaj pokaže naše mesto svoje pravo lice, v ravnokar minulih dnevih pa je v ten pogledu doseglo vrhunec in dokazalo, da se v polni meri zaveda svojih dolžnosti kot tretja prestolnica, kot kulturno središče skrajnega severozapada države in kot matica, iz katere se je na našem jugu tako zmagovito razširil sokolski pokret.

Kdor je slišal besede iskrenega priznanja iz ust češkoslovaških, ruskih in domačih Sokolov iz vseh krajev naše kraljevine, ki niso mogli dovolj podčrtati in naglasiti toplega in iskrenega čustva, s kakršnim jih je sprejela Ljubljana, prijaznosti in gostoljubja, ki jim ga je izkazala ves čas, bo s ponosom občutil prijetno zavest, da se bo ta kipi sloves našega mesta razširil po vsem slovanskem svetu.

Glede pomena ljubljanskih sokolskih dni mora biti vsakomur jasno, da bodo te svečanosti obrodile velevažen moralni sad. Sokolstvo je po nelepah napadih zadnjih mesecev doseglo najvišje zadoščenje s tem, da so ogromne narodne množice manifestirale svojo solidarnost s Sokolstvom ter ponovno potrdile, da je to gibanje tako tesno združeno z našimi narodnimi in državnimi življenjem in da se ne bo nikakemu tujemu prizadevanju posrečilo izriniti sokolsko misel iz srca našega naroda.

Ljubljanski zlet je dokazal, kako globoko je sokolska ideja že prodrla v naš narod, saj je dober del domačih sokolov, ki so prišli na zlet, ravno kmetsko ljudstvo iz vseh pokrajin naše države, zlasti pa iz južnih banovin. S tem je za vselej izpodbita zlobna bajka, da se preprosto ljudstvo ne more vneti za Sokolstvo. Pred ogromnimi tisoči gledalcev so stotine kmetskih Sokolov z jugo izvajale svoje telovadne točke. Preciznost teh prostih vaj priča o dolgem in požrtvovalnem veščanju. Požrtvovalnosti in ljubezni do stvari, ki sta odsevali iz vsakega posameznega kmetskega Sokola, se pač ne more pripisovati kakršnemukoli neidealnemu razlozu.

Pojava kmetskih Sokolov je tudi odločno ovrgla očitke, da je Sokolstvo ekskluzivna zadeva meščanskega sloja, kamor da kmetski človek sploh nima pristopa. Tega očitka osobito slovenski Sokol ni mogel nikoli dokončno zavrniti, ker njegovi člani nastopajo redno v kroju, ki izenačuje intelektualca, obrtnika, delavca in kmeta. Kmetski Sokoli z našega juga na so se pojavili tudi na zletišču v svojih pestrih narodnih nošah in s tem je vzeta vsaka senca upravičenosti dosedanjim nespametnim kritikam.

Z druge strani pa je kmetski Sokol pokazal tudi vodstvo organizacije, kje naj zastavi svoje delo, kje ga naj poglobi in kje ima najprirodnejše polje za razširjenje svoje ideje. Sokolska misel je nedvomno najprimernejša oblika, da se privablja najširši sloj naroda v vrste narodnih borcev. Naš narod vidi, da mu Sokolstvo daje najboljši okvir za udeleževanje njegovega domoljubja in to na način, ki se narodni duši in temperamentu našega človeka najbolj prilaga. Kljub odmoru in hujskanju nasprotnih sil naše ljudstvo z iskreno spontanostjo in v vedno večji množini pristopa k Sokolstvu, osobito na si je to osvojilo domoljubno srce mladine.

Marsikomu je bil nastop kmetskih Sokolov razlog za prijetno presenečenje, ker pač ni nihče pričakoval tako izredne okretosti in lahkonosti v gibih moč in mladine, ki so vse življenje zaposleni s trdim delom na polju in v gozdu. Če je vladal kje v tem oziru zapoznel predsodek, ga je nastop kmetskih Sokolov moral razbliniti v nič in pokazati ravno nasprotno: kmetski življenjski sistem sokolske telovadbe. Ljubljanski zlet je nov dokaz, kako srečna je bila zamisel, zanesti Sokolstvo v vrste kmetskega ljudstva. Taka vnema za stvar, kakor se je delala opazila pri kmetskih Sokolih, bi lahko čast vsaki sokolski četi. Sestavljeni iz pripadnikov drugih poklicev.

Ko so se v sredo dopoldne vršile glavne skušnje za telovadne nastope, kmečke čete neke zelo oddaljene župe po mnem strogega saveznega načelnika niso bile dovolj pripravljene, na je zato odredil, da ne bodo nastopile. Razočarani in razočarani se seljali pročili in prišli, da bi venkar smeli tudi oni sodelovati pri javni telovadbi. Z veseljem so

PODROBNO DELO ZA ŠE TESNEJŠE ZBLIŽANJE S ČEŠKOSLOVAŠKO

V okviru sokolskih svečanosti se je vršil v Ljubljani važen sestanek JČ lig iz Jugoslavije in ČJ lig iz Češkoslovaške

Ljubljana, 30. junija. Velike sokolske slavnosti, ki so bile veličastna manifestacija jugoslovnsko-češkoslovaškega bratstva in praktičnega sodelovanja, so nudile hvaležen okvir za sestanek onih kulturnih delavcev obeh narodov, ki v Jugoslovnsko-češkoslovaških ligah in Češkoslov-jugoslov. ligah miselno in praktično delujejo za čim večjo poglobitev naših stikov. Tako sta se ob tem sodelovanju ljubljanske lige, odnosno podzveze lig za našo banovino, in praške osrednje lige organizirala v Ljubljani manifestacijsko zborovanje v četrtek, dne 29. junija, in delovni sestanek delegatov lig v petek, dne 30. junija. Obe prireditvi sta pričali da se sodelovanje Jugoslovenov in Čehoslovakov blizu nekaki simbiozi dveh narodov in držav, ki najbrž nima v vsej Evropi primere. Z ljubljansko manifestacijo so zborovalci ponovno in jasno poudarili misel, da je treba to tesno sodelovanje razširiti tudi na ostale slovanske narode. V tem primeru ne gre za staro,

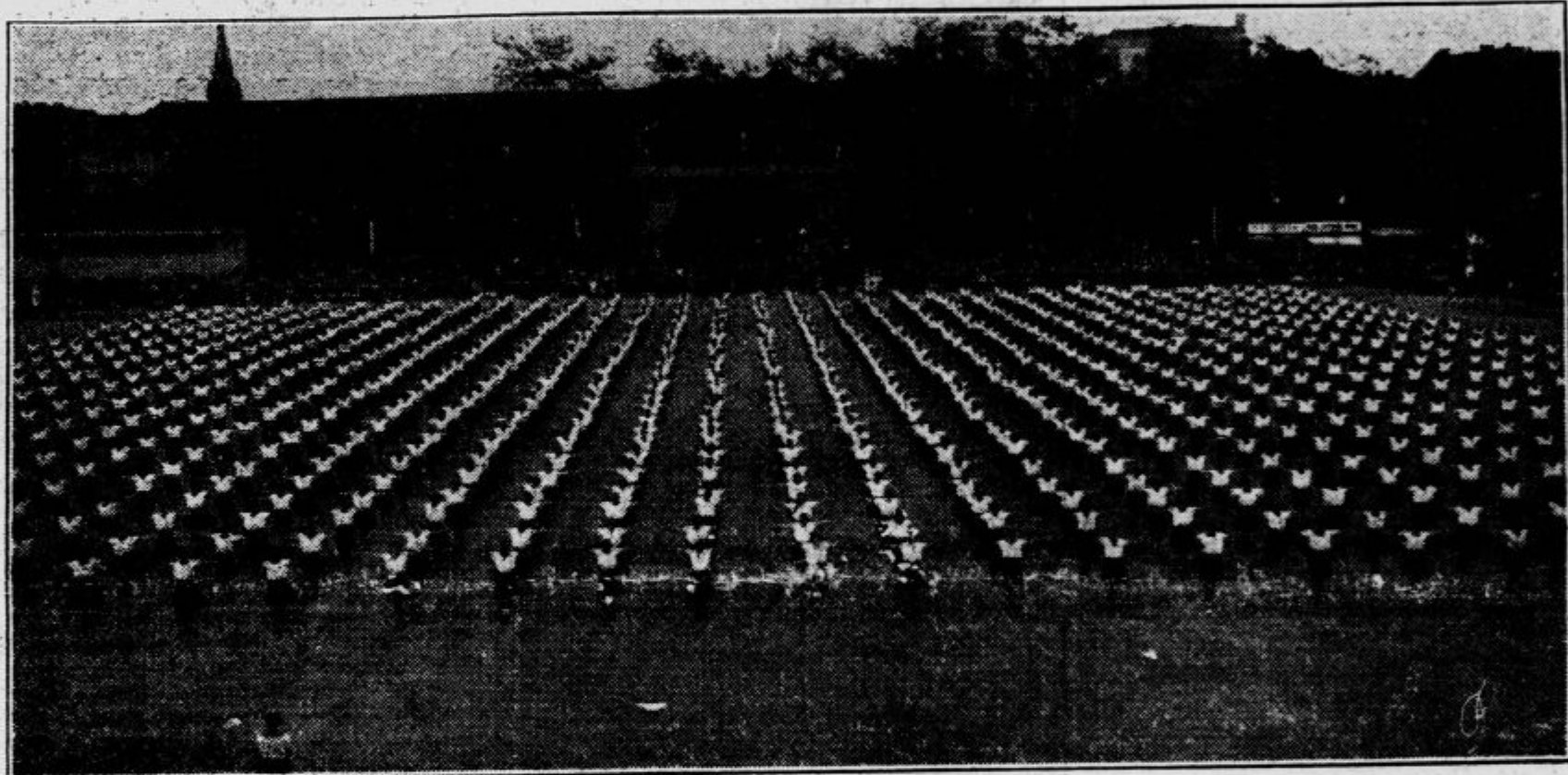
ske centrale Prage, prof. dr. A. Uhlířa. Za njim je spregovoril v imenu Ljubljane župan dr. Dinko Puc, ki je poveljeval naše tradicionalne vezi in pozival k delu za njih poglobitev. Lepe besede je izrekel legacijski svetnik češkoslov. poslanstva v Beogradu dr. Reiser v imenu začrženega poslanika dr. Wellnerja. Navdušujoče je govoril sokolski vodja E. Gangl. Podpredsednik ljubljanske JČ lige dr. Egon Staré, ki je organiziral prireditve, je v daljšem govoru utemeljeval deklaracijo, ki so jo zborovalci sprejeli soglasno in brez debate. Deklaracija poudarja: 1. Soglasnost lig z organizacijskim paktom Male antante; 2. potrebo razširjenja že obstoječega sodelovanja Jugoslovenov in Čehoslovakov na ostale slovanske narode; 3. potrebo, da se sedanja deklaracija o češkoslovaško-jugoslovnskem sodelovanju spremen v legislativno in obvezno konvencijo; 4. potrebo, da se zblizajo odnosno izenačijo važnejše pravne panoge Jugoslavije in Češkoslovaške; 5. da se tudi organizacija

članov lig obeh držav, ki se bo sestajala vsakega pol leta in razpravljala o aktualnih vprašanjih in zadevah; 2. da se obstoječa deklaracija, ki nima zlasti pri finančnem ministru zadostne učinkovitosti, spremeni v legislativno konvencijo; 3. da odbori JČ lig preidejo od kulturnega in političnega udeleževanja tudi h gospodarskemu.

Po dopolnilnih predlogih dr. Reismann (Maribor), J. Urbana (Praha), podžupana prof. Jarca (Ljubljana) je bilo sklenjeno, da se sprejmejo vsi trije predlogi in uvede postopanje za njih praktično izvršitev. O izmeni mladine se je sprožila diskusija, v katero so posegli dr. Staré, nač. Milošević, dr. Visenjak (Ptuj) in dr. Djuričić (Beograd).

Dolgoletni predsednik mariborske lige dr. Avg. Reisman je v svojem temeljitem referatu označil, kaj vse nam je potrebno, da razmere pri kinu, radiju, reproducirani glasbi (gramofon) in tisku kot gonilnih silah javnega mnenja reformiramo v duhu

Telovadni nastop češkoslovaških Sokolic

Pri javni telovadbi v četrtek je s posebno točko nastopilo okrog 1000 češkoslovaških Sokolic. Ze ob svojem prihodu so bile pozdravljene z viharimi ovacijami, ki so se po vzorno izvedenih krasnih vajah ponovile še v jačji obliki. Med njihovim nastopom se je vaul dež, a Sokolice so nadaljevale svoje vaje z nezmajljivo eksaktnostjo in vzbudile s tem še večje občudovanje množic.

zgolj idejno veselovanje, marveč za realistično pojmovano slovansko solidarnost, in prav v tem je ves pomen ljubljanskih sestankov.

Manifestacija za praktično slovanstvo

V četrtek zvečer so se zbrali v sokolski dvorani Narodnega doma najodličnejši predstavitelji ljubljanske družbe in delegacije iz ostalih mest naše banovine in vse Jugoslavije ter odposlanci vseh pomembnejših lig iz Češkoslovaške. Ne bomo navedli dolge in častne vrste imen. Naj samo zabeležimo, da sta bila med drugimi navzočima minister dr. Kramer in predsednik Narodne skupščine dr. Kosta Kumanudi, da je banovino zastopal podban dr. O. Pirkmajer in vojaško oblast div. general Cukavac, mesto Ljubljano pa župan dr. Puc, dalje, da so bili prisotni šefi in reprezentanti vseh krajevskih oblasti, univerze in drugih prosvetnih zavodov ter delegacije JČ lig iz Beograda, Zagreba, Ljubljane, Maribora, Celja, Kranja, Ptujja, Bleda in iz vseh mest Jugoslavije, kjer obstoje lige, iz Prage urednik »Jugoslov-čehoslov. revije« prof. dr. Antonin Uhlíř, urednika »Nar. Listov Jan K. Strakaty in Jaroslav Urban, potem delegacije iz Olomouca, Bratislave, Brna, Kolina, Čeških Budjevic in Pardubic. Napisodelo številno občinstvo, zlasti iz sokolskih vrst in predstavnice našega narodnega ženstva. Tej manifestaciji je dajalo poseben pomen še to, da so jo oddalili po radiju.

Zbrane zastopnike in ostalo občinstvo je pozdravil predsednik podzveze JČ lig v dravski banovini in JČ lige v Ljubljani, nar. posl. Rasto Pustoslavšek. Za njim je spregovoril predvsem o daljnosežnem mednarodno-političnem pomenu Male antante, katere trdna idejna opora so baš JČ lige dr. Kosta Kumanudi. Njegovemu edrnatemu govoru, noudarjajočemu politični pomen tesnega sodelovanja med Jugosloveni in Čehoslovaki, je sledila bodrilna beseda prikupega delegata naše slovanske

pristali na pogoji, da se morajo pred nastopom najmanj še trikrat po dve uri veščati. Res so ves svoj prosti čas porabili za veščanje, v četrtek pa so pri javni telovadbi doživeli zadoščenje, da je bil njihov nastop nazračen z navdušenim nahovalo deset tisočev gledalcev. Težko, da bi bile enake vtrajnosti in požrtvovalnosti zmogne čete, sestavljene iz intelektualcev.

V razveseljevi, skoz in skoz aktivni bilanci ljubljanske sokolske zleta je ena najpomembnejših postavk stala uspeh kmečkih sokolskih čet. On nam kaže, da je Sokolstvo postalo mogočen ljudski, vsenarodni pokret.

lig razširi v veselovanje smer, zlasti pa v ožje sodelovanje z družbi, ki goje vzajemnost s Poljaki in 6. potrebo slovanske solidarnosti v mednarodni politiki.

Odlikovanje dr. Bohuša Vybirala

Docela v duhu te manifestacije se je izvršilo ob koncu prireditve odlikovanje enega najzaslužnejših delavcev za češkoslovaško-jugoslovnsko kulturno zblizanje, znanega prevajalca iz slovenščine, predsednika ČJ lige v Olomouci in direktorja ondotne študijske knjižnice, dr. Bohuša Vybirala. Akt odlikovanja z redom sv. Save III. razreda je izvršil minister dr. A. Kramer z govorom, ki je bil bleščeče priznanje prevajalcu Cankarja in drugih slovanskih avtorjev, odličnemu publicistu in neumornemu propagatorju Jugoslavije. Ganjen se je za to počastitev zahvalil dr. Vybiral, priznavajoč se za učenca Masarykovega življenjskega nazora in slovanskih nauk dveh dunajskih slavistov: Jagića in Karáske, ki so ga navdušili za konkretno, realno slovansko delo. Izrekel je toplo zahvalo jugoslovnskemu vladarju, ki ga je počastil s svojim visokim odlikovanjem.

Ni treba niti omenjati, da je bil dr. Vybiral deležen navdušenih ovacij vseh zborovalcev, ki so se le počasi razšli v deževno noč.

Od manifestacije h konkretnemu delu

Izpolnjenost sinočnega manifestacijskega zbora je bil današnji delovni sestanek delegatov JČ lig in ČJ lig, ki je združil v vzorno delovno občestvo odposlance vseh v Ljubljani zastopanih lig iz obeh držav. Moramo takoj povedati, da je bil sestanek izredno stvaren in da so se govorniki vidno izogibali vsega presplohnega, hoteli s konkretnimi predlogi razširiti in poglobiti vzajemnost med obema narodoma in državama.

Delovni sestanek je bil v mali dvorani Kazine. Otvoril ga je poslevoedeči podpredsednik ljubljanske JČ lige dr. E. Staré, ki se je posebno spominjal letošnje stoletnice pionirja ožje vzajemnosti med Čehi in Slovenci J. V. Lege, ki je »bil po rodu Čeh, po srcu Slovenec«. Za tem je prevzel predsedstvo podpredsednik Zveze JČ lig v Jugoslaviji, odlični slovanski kulturni delavec Momčilo Milošević, ki je poleg dr. Milana Glavinica in še nekaterih odbornikov Zveze zastopal Beograd. V svojem govoru je poudaril načelno steno našega sodelovanja in stavil takoj nekatere stvarne predloge, zlasti glede organiziranja izmenjave šolske mladine. Za njim je povzel besedo podpredsednik praške osrednje lige prof. dr. Antonin Uhlíř, ki je stavil predloge: 1. da se ustanovi stalna delovna komisija, sestavljena iz izvoljenih

slovanske, posebej še jugoslovnsko-češkoslovaške vzajemnosti in v emancipaciji od nemške kulture. Posebej je predlagal, da naj obe vladi podpirata študijsko izmenjavo novinarjev. J. Urban je njegov zadnji predlog izpolnil s predlogom, da se razširi preveč omejeni kontigent prostih redakcijskih vozovnic za poklicne časnike. O podobnih vprašanjih kakor dr. Reisman je razpravljal tudi tajnik ljubljanske JČ lige nadsvetnik in pisatelj Fran Govčar, ki je kot gledališki kritik predvsem omenjal nedostanke v našem glasbenem in teaterskem sodelovanju. Oba referata, kakor tudi nekateri drugi bodo izšli v praški »Jugoslov-čehoslov. reviji«.

Predsednik dr. Kumanudi o sokolskem zletu

Predsednik Narodne skupščine dr. Kumanudi, ki je prisostvoval ljubljanskim svečanostim, podčrtava njihov veliki pozitivni uspeh

Beograd, 30. junija. v. Predsednik Narodne skupščine dr. Kosta Kumanudi je bil tako ljubezniv, da je vašemu dopisniku na vprašanje o vtisih, ki jih je dobil ob priliki sokolskega zleta v Ljubljani izjavil naslednje:

»Sokolski zlet v Ljubljani ni bil samo lepa in skladno izvedena svečanost ter ni imel samo značaja lokalne proslave. Bil je veličastna manifestacija navdušenega pokreta, pri kateri je sodelovalo nekoliko generacij, od najmlajših do najstarejših, iz vseh delov naše države, od Morave in Vardarja do Drave in Save, od Jadrana do Dunava in Timoka, a tudi iz bratske in zavezniške Češkoslovaške. Zbralo se je na desetisoče Sokolov, da dokažejo, da je ideja, ki ji služijo, visoko nacionalna ter posvečena izključno discipliniranju duha, kajti vse te fizične vežbe, niso ničesar drugega kakor vzgoja volje, da bi bili čimbolj sposobni postaviti se zavestno v službo ideala: solidarne akcije v splošnem interesu. Akcije, ki izključuje vsak egoizem. vsakršne osebne motive ter vsako okoriščenje.

V tej atmosferi smo vsi občutili nekaj visokega in čistega. To ni bilo ničesar agresivnega proti nikomur med nami, niti izven naših meja. To so v resnici viteški Sokoli, ki žele mirno in dostojanstveno, kakršni je njihov pokret in kakršne so njihove kretnje,

G. Urban je predlagal, da bi se letos posebno svečano proslavila v obeh državah 1. december in 28. oktober in sicer s sodelovanjem vseh velikih prosvetnih korporacij. Nadalje je stavil predloge glede recipročnega postopanja pri honoriranju jezikovnih tečajev, o izdajanju potrdil absolutom teh tečajev in o metodičnih tečajih za njihove učitelje. K izmenjavi dijakov je pripomnil, da bo v pravkar otvorjenem »Kolegiju kralja Aleksandra« v Pragi ena tretjina mest zasedena po češkoslovaških dijakih, kar bo nedvomno pospeševalo medsebojno spoznavanje in jezikovno znanje.

Dr. A. Uhlíř je govoril o vprašanju ilustriranih časopisov, ki je postalo akutno po najnovejši prepovedi čl. vlade glede uvoza 98 nemških časnikov in časopisov. Grajal je tudi, da v naših knjigarnah viditi toliko nemških knjig, zama pa iščeš kako češko, poljsko ali rusko. Glede literarnega sodelovanja in zlasti glede dobavljanja knjig je govoril kulturni urednik »Jutra« in »Ljubljanskega Zvona« B. Borko, ki je predlagal resolucijo, da naj Osrednja JČ liga poskrbi, da bodo naše knjigarne dobivale češke knjige v komisijo in prodajo pod istimi trgovskimi uzanami, kakor jih že dolgo priznavajo osrednji knjigarniški zavodi in založništva na Dunaju, v Leipzigu, Berlinu i. dr. J. Urban je pojasnil, da se v Pragi pravkar ustanavlja osrednja knjigarna za slovansko literaturo. Ravnetelj Hanuš Krofta je posebno priporočal emancipacijo od nemških ilustriranih časopisov in naslonitev na slovanske. Direktor opere Mirko Polić je konkretno pojasnil težave z dobavo glasbenega materiala in napovedal proslavo Smetane v prihodnji sezoni.

J. Vašata, tajnik JČ lige v Kranju, je z obširno obrazložitvijo predložil resolucijo glede reciprocitete v penzijskem zavarovanju zasebnih nameščencev. J. Urban je govoril o potrebi, da se turistična propaganda zaradi večje učinkovitosti regionalizira. J. K. Strakaty se je pritoževal glede voznih olajšav Čehoslovakov v Jugoslaviji, zlasti v zvezi s sokolskim zletom odnosno poletnimi ekskurzijami, poudarjajoč moralno škodo, ki utesne nastati, če se prezeje potrebne obzirnosti. J. Urban je poročal da letos izide prvi večji češki vodnik po Jugoslaviji. Prof. E. Jarc je predlagal ustanovitev Zajednice za tujski promet med Jugoslavijo in Češkoslovaško in načelno legislativno ureditev medsebojnih turističnih ugodnosti. Prof. Ivan Vavpotić je interpeliral zaradi razstave jugoslovnske likovne umetnosti v Pragi in predlagal, da se ta razstava priredi prihodnje leto.

Prof. dr. A. Uhlíř je zagovarjal ustanovitev dijaških sekcij za jugoslovnsko-češkoslovaško zblizanje na posameznih učnih za vodih, ker smatra vprašanje naraščaja za najvažnejše vprašanje bodočnosti lig. Prof. dr. V. Burian je predlagal, da bi se dovolilo in uredilo vzajemno izposojanje knjig med vseučiliškimi knjižnicami odnosno filozofskimi fakultetami, ker bo to olajšalo znanstveno sodelovanje.

Po izčrpi debati so bile vse resolucije soglasno sprejete in vsi vodilni predstavniki lig so obljubili, da bodo storili vse, kar je mogoče storiti za realizacijo sprejetih predlogov.

Po zborovanju je ljubljanska liga priredila vsem zborovalcem v restavraciji »Zvezda« skupno kosilo, ki je razvilo družabno stran sestanka. Tu smo slišali vrsto napitnic, ki so jih — vedno s tehtnimi mislimi in vzpodbudami — izrekli Rasto Pustoslavšek, dr. Uhlíř, dr. Staré, J. K. Strakaty Hofmanovič, Ramadanović, prof. Jarc, ga Kovačević-Lopašić, univ. prof. Pogorelec (Bratislava), dr. R. Molé v imenu Društva prijateljev poljskega naroda, J. Urban in Dušan Bogunović. Vse so izzevele v smislu najtesnejšega slovanskega sodelovanja in v duhu jugoslovnsko-češkoslovaškega bratstva.

Predsednik dr. Kumanudi o sokolskem zletu

Predsednik Narodne skupščine dr. Kumanudi, ki je prisostvoval ljubljanskim svečanostim, podčrtava njihov veliki pozitivni uspeh

Beograd, 30. junija. v. Predsednik Narodne skupščine dr. Kosta Kumanudi je bil tako ljubezniv, da je vašemu dopisniku na vprašanje o vtisih, ki jih je dobil ob priliki sokolskega zleta v Ljubljani izjavil naslednje:

»Sokolski zlet v Ljubljani ni bil samo lepa in skladno izvedena svečanost ter ni imel samo značaja lokalne proslave. Bil je veličastna manifestacija navdušenega pokreta, pri kateri je sodelovalo nekoliko generacij, od najmlajših do najstarejših, iz vseh delov naše države, od Morave in Vardarja do Drave in Save, od Jadrana do Dunava in Timoka, a tudi iz bratske in zavezniške Češkoslovaške. Zbralo se je na desetisoče Sokolov, da dokažejo, da je ideja, ki ji služijo, visoko nacionalna ter posvečena izključno discipliniranju duha, kajti vse te fizične vežbe, niso ničesar drugega kakor vzgoja volje, da bi bili čimbolj sposobni postaviti se zavestno v službo ideala: solidarne akcije v splošnem interesu. Akcije, ki izključuje vsak egoizem. vsakršne osebne motive ter vsako okoriščenje.

Francoški bojevniki v Jugoslaviji

Beograd, 30. junija. p. Ob koncu avgusta bo prispelo v Jugoslavijo okoli 100 bivših francoskih bojevnikov s svojimi družinami. Izkrcaji se bodo v Splitu in poselili tudi Beograd, Zagreb in Ljubljano. V Jugoslaviji se bodo mudili okoli 20 dni.

Slovo po zmagi

V četrtek ponoči in včeraj ves dan so redni in posebni vlaki odvažali Sokolstvo in druge ljubljanske goste — Noč od četrta na petek

Ljubljana, 30. junija. Ljubljana se je razživela ob teh velikih sokolskih dneh tako, da je sleherni moral čutil utrip njenega srca. Težje srca, ki se običajno tako težko otrese svojega mira, po njenih dneh je zaplenjena živja, krepka, k solncu stremeca kri.

Vesela je bila in razkošna in dala vse sebe, kdor se ji je približal. Sprostila se je svoje zamisljenosti in se smejala tako od srca, da bo ta smeh, njeno veselje nad lastnim in vsem jugoslovanskim delom, dolgo odmeval v srcih Jugoslovencov in prav tako v srcih naših severnih bratov: Čehoslovakov, Poljakov in Rusov. Oskram pa, sinovim romanskega in germanskega sveta, naj je Ljubljana tisto severno mesto Jugoslavije, ki je bilo vselej branik slovanske kulture na jugu, vselej z dušo in telesom tam, kadar je šlo za pravice jugoslovanskega naroda.

★

Bil je večer, ki ostane vsem desetstotcem Jugoslovencov in bratom s severa nepozaben. Dež je bil. Po dopoldanskem pohodu zmagovalnega slovanskega Sokolstva in po drugem zmagovalnem nastopu Sokolov in Sokolic na zletišču nebo ni dalo več, da bi se vsa vojska v polni moči razmahnila v veselju nad tako veselo zmago sokolskega dela. A kljub temu, da zvezde niso zasijale, je mesto zaživelo. Po končanem javnem nastopu so se neke skenke množice razile po ljubljanskih ulicah, cestah in trgih. Godbe so zaigrale, da je trepetalo ozračje od silnih zvokov. Zlasti pa je bilo vedno tam, kamor so pridili zvoki godbe novosadskega Sokola, vinohradskega Sokola in godbe ljubljanskega Sokola. Te tri so nedvomno ožnele prvenstvo tako po svoji moči kakor po svoji umetniški višini.

Poleg njih pa so največjo pozornost vzbujali naši bratje iz južne Srbije. Kakor so njihovi plesi vneli vsega razglabljanja, prav tako je njihova težka in otožna glasba povzročila v mišicah in v srcu vsakega, dala čuti tisto bojevitost, zmago in potovanje, večnih bojev vajeno dušo. To, in prav to, kar so nam dali naši južni bratje s Dalmatinci, Slavonci, Sremci, Vojvodinci, Šumadinci, Hercegovci, Bosanci in Črnogorci zbruhali na slovenskih tleh, je za nas najvažnejše. Slovansko Sokolstvo v svojem močnem delu je dalo, da smo se v teh praznikih spoznali tako, kakor bi se morali poznati že davno poprej.

Jugoslovanski Sokol pojde po tej poti dalje, po tej poti zmagovalne jugoslovanske sokolske misli.

★

Dež. Nebo je temno. Življenje po mestu pa kipi v rastočo silo v noč.

Tam na veseličnem vešerjanskem prostoru se razvija velika narodna veselica. Reke glasbe teko tja po vseh livalskih drevovalih in vseh ljubljanskih cest. Med veseličnimi pavilioni in stoječimi precej orien alkega, zlasti bosanskega značaja, vlada kljub dežju velika gneča. In pesmi zvenijo od pisalnih in tamburicah in monotonem prvine padajočega dežja na košate kostanje. Vsi pavilioni so polni.

V to krasno razpoloženje pa vpadla mehka slovanska pesem, zidaj živahna, zidaj otočna, da gane Slovence in da silijo v pozabo vsega budnega. Vriek zavpni. Vsa veselja se množica se zgane, zavriška, zapoje.

★

Tako je povedal.

V mestu skorajda ni dobili več prostora. Godba igra, skupine Dalmatincev, zavrelih fantov iz Srdulice, Bosne, Črne gore in Srema pojo. Zidaj elegično, zidaj tako veselo, da se zdi še padanje dežja dobro došlo.

Kaj, našega človeka ni moči omajati. Najmanj! Jedal, kadar se pripravila na boji, ali se veselil zmag.

In bil je dan ki mu je za dolgo časa dal moči, da vtraja v borbi za veliko bodočnost vsega jugoslovanskega naroda.

★

Po deseti večerni uri so se česte priče praznični. Paznemo očesu ni ušlo, da se ljudje že zares razhajajo, da se Ljubljana pričenja praznični in bo počasi prešlo življenje svet v drugi tok. Že v zgodnjih večernih urah so bili vlaki polni odhajajočih gostov. In jih je klicala dolžnost na svoje mesto. Po deseti uri na so zabrali motorji avtobusov, ki so nabili polni odhajali gostomov v bližnje kraje. Posled na te avtomobile, zlasti na tovarne, nepokrite, je bil časih kar božji. Zebati na njih ni mogli prav nikogar, tako so bili natrpani. Vselej je med temi nesrečnejši, ali kako bi jim delal, vprava zavidanja vredno. Nebo jih je močilo naravnost inenapet, oni pa so k njim postajali nesejemski za pasmojci vsaki ali se zabavali med seboj in z ljudmi na pčnikih. Bilo je vzklikanja skoro idoliki kakor domoljub.

Po polnoči, že po polnoči se je mesto porinilo. Nih več ni bilo tako živo kakor prej, tri noči.

Ljubljana je pričela doživljati konce pesmi.

Proti jutru je bila že kar zapuščena.

★

Zadnji dan junija.

Na postaji je spet vrvež. Gostje odhajajo. Vlak za vlakom drvi po tratinčah. Ljubljana se prazni. Zmornim bolj liho bo. Včeraj del gostov si jo še ogleduje, poglablja svojo doživljaj in snovino, obiskuje razne javne nastave, muzeje in druga poslopja. Največ obiskovalcev pa ima Grad in to se ne moremo načuditi lepoti ljubljanske pokrajine. S tako okolico, pravijo, se ne moremo ponaziti nobeno drugo mesto. Veliki parki t'k mesta, gozdovi, hribi, planine, krasne trsetne točke, ki si jih beležijo, vse to jim ostane slava. Najraje bi ostali še nekaj časa tu. Maio jih moti, ker je jutro oblačno. Vendar po enajsti uri se je vreme izboljšalo. Vrta sivina se je počasi zlatila. Zidaj pa zidaj se pošilja solnce.

★

Vzorno organizacijo, ki vse dni ni odpovala niti malo, je še zdaj opaziti, kamor pride človek Ljubljane je tudi v tem pogledu, napredovalna, do nepriznane višine in postaja v praznem pomenu besede

središče jugoslovanskega tujkega prometa za Slovenijo; obenem pa tudi sama največje letovišče mesto v državi. Vsi odseki pokrajinskega zletja, ki so skrbeli za prehrano in streho vseh tisočev, so zadovoljni. V vseh glavnih zletnih dneh je bilo vsega dovolj, čeprav je bil strah, da ustege tega ali onega zmanjkati, v polni meri upravičen.

Nenavadno dobro so se odrezali naši fotografi, poklicni in amaterski. Slike z zletišča, z glavnih astopov, spreveda so bile že nekaj ur po končani prireditvi v prometu. Kupčija je cvetela tako dobro, da je bila potrebna ameriška naglica v produkciji kopij. Saj skoro ni bilo človeka, zlasti ne med aktivnimi udeleženci zletja, ki ne bi bil kupil vsaj nekaj slik z veličastnih sokolskih prireditev.

★

Nad vse zadovoljni so Čehoslovaki, za katere je bil pohod na naših tleh prav tako zmagovalen kakor za naše. Burno pozdravljami povsod, kjer so se prikazali, so navezali marsikaj trajen stik z jugoslovansko zemljo. Vzradošeni zaradi iskrenega sprejema, uspešnega dela jugoslovanskega Sokolstva in pokrajinskih krasot Slovenije dajejo slehernemu čuvstvene izraze svoje hvalečnosti in priznanja.

Iz vsega njihovega bivanja v beli Ljubljani je spoznati, da svoje dolge poti res niso storili zaman in da so našli zdaleka več kakor so pričakovali. Vprav čuvstveno se izražajo o Sokolstvu, ki je prispelo iz južnih krajev Jugoslavije, se čudijo tem ljudem, ki so tako krasno ohranili svojo samobitno jugoslovansko kulturo kljub vsej Golgoti ki so jo pretrpeli.

Ko se je davi 630 Čehoslovških Sokolov in Sokolic vrnilo v zlato Prago, je bilo slovo od njih navdano iskreno. Ta ali oni je bil ganjen od solz. Množica je vzklila dokler ni izginil zadnji vagon.

Toda vsi nas še niso zapustili. V Rogaske Slatine jih je odšlo 109. S posebnim vlakom pa je odšlo dopoldne 300 čehoslovških Sokolov in Sokolic v Split, Dubrovnik in Kotor. Na povratku obiščejo Plitvice, jezera, nakar se vrnejo preko Maribora v domovino. To je bila prva skupina čehoslovških izletnikov. Zvečer pa je s posebnim vlakom odšla druga skupina, 1050 čehoslovških Sokolov in Sokolic v Crikvenico, na Rao, Šibenik in Split.

★

Tako se končuje pesem velikih zletnih sokolskih dni, ostane pa trajno zapisana v zgodovini sokolskega gibanja.

Na zletnem prostoru je puščobno. Telovalno orodje je pospravljen. Zastav je zmornih manj. Glavni vhodli so z deskami zabiti. V prihodnjih dneh prično podirati tribune. Ostane pa pavilioni za godbo, ki bo v bodoče služil raznim prireditvam. Ljubljanski Sokol prične v kratkem graditi okoli vsega zletišča ograjo, za katero je napravil načrte profesor Plečnik. Treba je le še odobritve mestnega načelnstva.

★

Zvečer ob 23.50 je odšel zadnji poseben vlak. In prav s tem zadnjim vlakom se je odpravil sokolski cvet širne in bogate Vojvodine: vrli Novosadčani, ki so poleg Čehoslovakov in Sokolov in Sokolic Ljubljane-matičce poželi največje uspehe in pokazali vsi silo sokolske misli.

Zadnjikrat so zaigrale godbe. Zadnjikrat v teh praznikih, ki ostanejo nepoznani, smo družili s slovanskimi brati in sestrami. Vsem srečen povratek!

Beli Ljubljani bo hudo — za vami, Sokoli in Sokolice s severa in juga. Ona misli na vas!

Na svidenje! Kmalu!

Razid sokolske armade

Ljubljana, 30. junija.

Polagoma je nastopila v morju sokolskih množic in vseh gostov. Ljubljane greka špet so nastopile ure ogromnega pozitivnega dela za naše železniško prometno osnove, ki je tudi to pot dokazalo svojo spretnost in disciplino.

Ze na Petrovo popoldne so jeli odhajati iz Ljubljane prvi vlaki, ki so odvažali sokolske čete. Ob 13.55 je krenil na pot v Maribor poseben vlak, ki je odvejal 500 Sokolov in Sokolic. Na kolodvoru je vlada la naravnost gneča, kajti sokolska Ljubljana se je prisrčno poslavljala od svojih milih gostov.

Dva druga vlaka v isto smer, prvi ob 18. drugi pa ob 18.50, sta spet odpravila skupno 2900 sokolskih gostov v njihove domače kraje.

Ob 20.03 se je odpravljalo proti Beogradu prvih 600 sokolskih bratov z juga. Drugi vlak pa je krenil na pot proti prestolnici ob 20.43 z 1200 gosti. Sinoci so se poslovali od Ljubljane tudi že Gorenjci ter je odpravljalo proti Jesenicam ob 21.30 nad 700 sokolskih pripadnikov. Iz Ljubljane se je nadalje zvečer dvignila zagrebška župa. Ob 22.36 je odpravljalo 1200 hrvaških udeležencev proti Zagrebu.

Ze poprej so zaigrale na ljubljanskih ulicah čehoslovške sokolske godbe. Proti glavnemu kolodvoru so se vile dolge čete. Z dvema pospešenima vlakoma, ob 20.03 in pa ob 20.43 so se odpravile velike množice čehoslovških bratov proti Zagrebu in nato na morje, o čemer potočano še na drugem mestu.

Ure so se pomikale naprej a zopet in zopet se je delilo sokolsko morje in so pljuskali novi vali proti kolodvorom. Zaigrale so spet godbe in ob 0.35 je zasedlo vlak 1200 Sokolov in Sokolic varadžinske sok župe. Ob 0.45 se je vrnilo domov 1200 Sokolov in Sokolic mariborske sokolske župe.

Ob 1.35 se je odpravilo iz Ljubljane 1250 Sokolov in Sokolic iz okrožja Bjelovara. Ob 5. je pa z jolenjskega kolodvora odpravljalo vlak 900 bratov in sester v smeri Karlovec-Caprag. Zgodaj so prihajali na kolodvor tu stajati Dalmatinci in Dalmatince, vlak ob 6.40 jih je odpravljalo 1352. Malo pred njim je krenil z gorenjskega kolodvora poseben vlak na Gorenjsko, ki je odpravljalo izlet na Bled, v Bohinj in v

Kranjsko goro nad 1500 Sokolov in Sokolic, rojakov z juga, a tudi veliko števil čehoslovških bratov in sester, da vidijo Gorenjsko in njen biser Bled.

Ob 5.30 je zopet odpravljalo vlak proti Zagrebu z 1200 udeleženci sokolskih svečanosti, ob 6.40 pa je zapuhal poseben dolg vlak in se je poslovilo od Ljubljane novih 1300 sokolskih bratov in sester od morja.

Ob 9.05 je krenil na pot poseben vlak s čehoslovškimi gosti. Odhajalo je okrog 700 dragih bratov in sester preko Maribora v domovino. Na kolodvoru se je ponovno zbralo veliko sokolskega občinstva, ki se je kar najpriščneje poslavljalo od vedno strumnih čehoslovških Sokolov in Sokolic.

Kmalu nato, ob 9.20, je odpravljalo poseben

vlak 800 bratov in sester banjaške sokolske župe. Na glavnem kolodvoru je stajalo nato parurni odmor, pred 13 uro pa so se privalele tja gor nove sokolske množice. Poseben vlak je potegnil 1250 bratov in sester proti Nisu. V teku popoldneva se je ob 17.47 odpravljalo 700 gostov proti Zeleniki, ob 17.57 je krenil na pot vlak z 1100 gosti proti Sarajevu in Uziču, ob 19.10 proti Kragujevcu s 1000 osebami, ob 20.20 proti Mostaru in Tuzli z 1346 osebami, ob 21. se je odpravljalo 1700 sokolskih bratov proti Beogradu, pozneje ponoči pa je krenil drugi vlak proti Beogradu in Skoplju tudi s preko tisoč potniki. Sledil je zadnji poseben vlak ob 23.55, ki je odpravljalo 1534 sokolskih sester in bratov proti Novemu Sadu in Velikemu Bečkereku.

Seja Slovanske sokolske zveze

Za novega starosta je bil izvoljen starosta ČOS dr. Bukovsky — Izraz simpatij lužiškemu Sokolstvu

Ljubljana, 30. junija. Danes dopoldne se je vršila v magistratni dvorani seja Zveze slovanskega Sokolstva pod vodstvom zveznega podpredsednika grofa Zamojskega, staroste poljskega Sokola. Za Sokola kraljevine Jugoslavije so bili navzoči prvi podstarešina Gangl, drugi podstarešina Paunković, načelnik Ambrožič in savezni prosvetar dr. Belajčić. ČOS so zastopali poslevoedeči podstarosta Josip Truhlač, načelnik dr. Klinger in prosvetar Antunir Krejčić, poljski savez Sokola poleg staroste Zamojskega, tajnik saveza Boguslavsky, s strani ruskega Sokolstva pa sta bila navzoča Salkov in dr. Hitkov.

Sejo je otvoril grof Zamojski, ki se je pred prehodom na dnevni red spomnil smrti velikega pobornika slovanske vzajemnosti, pokojnega narodnega poslanca dr. Vekoslava Spisniča in staroste pomorjske župe poljskega Sokolstva dr. Skomskega. V svojem nadaljnjem govoru je pozdravil navzoče predstavnike posameznih sokolskih savezov in izrazil svoje veselje nad sijajnim uspehom ljubljanskih sokolskih manifestacij izražajoč prepriča-

nje, da bo ta sijajna manifestacija rodila obilne sadove na korist vsega Sokolstva in vsega Slovanstva.

Po prehodu na dnevni red je prvi podal poročilo tajnik Zveze slovanskega Sokolstva Vincenc Stepanek. Načelnško poročilo je prečital Miroslav Ambrožič, namesto zadržanega blaginika Maška pa je prečital njegovo poročilo savezni tajnik Vincenc Stepanek.

Seja se je nato bavila s vprašanjem ruskega Sokolstva ter je bilo sklenjeno, da se izvoli posebna komisija, ki bo ugotovila točno število članstva in avtentičnost številčnega stanja organizacij ruskega Sokola ter bo na podlagi te ugotovitve sklicala skupščino, na kateri bo rešeno vprašanje Saveza ruskega Sokolstva.

Obširna razprava se je vršila nato o izmenjbi statuta Zveze slovanskega Sokolstva. Sklenjeno je bilo, da določi vsak Savez iz vrst svoje uprave po enega člana kot referenta. Vsak izmed teh referentov naj izdela podroben načrt statuta, a iz vseh teh načrtov bodo nato referenti postavili končni osnutek, ki bo predložen predsedstvu Saveza.

Centrum v razsulu

Organizacija nemške klerikalne stranke v polnem razpadanju — Pristaši in funkcionarji korporativno prestopajo v Hitlerjevo stranko — Brezizhodna posvetovanja vodstva

Berlin, 30. junija. d. Včeraj popoldne se je sestalo vodstvo centra, da razpravljajo o nastalem položaju in nadaljnji usodi stranke. V krogih centra so menila, da bi se na podlagi dosedanjih stikov z vodilnimi krogi narodno-socialistične stranke moglo priči do siločnega dogovora, kakor je bil sklenjen med narodnimi socialisti in nemško socialno fronto. To bi pomenilo, da bi se stranka centra sama razšla in da bi ostali njeni poslanci v parlamentarnih in občinskih zastopstvih gosti narodno-socialističnih frakcij, kakor so to že storili zastopniki centra v berlinskem mestnem zastopstvu, ki so sklenili, da prenehajo obstojati kot posebna frakcija. Trije občinski odborniki so celo izstopili iz stranke centra, ostali pa jim namerjavajo slediti. Tudi iz različnih drugih krajev države prihajajo vesti o razpadanju centra. V Siegburgu v Porenju je 15 občinskih svetnikov, članov centra, ki so imeli celo absolutno večino, sklenilo, da vstopijo kot gosti v narodno-socialistični klub, ki ima samo 11 članov. V Kölnu sta izstopila dva občinska svetnika iz stranke centra ter se pridružila narodno-socialistični stranki.

V političnih krogih pričakujejo, da bo v kratkem izdan odlok o razpustu katoliških organizacij. Predvsem nameravajo razpustiti društva katoliških študentov katoliških pomočnikov, katoliških delavcev in slične organizacije.

V Vratislavi je v sredo izvršila policija hišne preiskave pri 12 katoliških dijaških društvih, pri čemer je zaplenila obsežno gradivo. Kakor poročajo listi, so že dalje časa opazili, da zavzemajo voditelji katoliških dijaških organizacij v političnem pogledu stališče, ki se ne strinja s stremiljenji nacionalne vlade.

Policijska poročevalna agencija »Conte« piše o posvetovanju vodstva centra, da je povsem jasno, da obstoja za centrum edini izhod v tem, da se sam razide in da prepusti zastopstvo svojih interesov drugim katoliškim organizacijam, ki se morajo popolnoma iznebiti svojega dosedanjega političnega značaja. Govori se o ustanovitvi katoliške zveze, v kateri naj bi se združili katoliške organizacije in ki naj bi izvrševala dosedanje nepolitične naloge centra.

Rim, 30. junija. g. Bivši predsednik nemškega centra prelata Kaas, ki biva trenutno v Rimu in se je hotel te dni vrniti v Nemčijo, je dobil po včerajšnjem prihodu Papena v Rim iz Vatikana nasvet, naj se ne vrne v Nemčijo in ostane v Rimu, ker bi bil v Nemčiji takoj aretiran.

Nezadovoljstvo v Hitlerjevi stranki

Berlin, 30. junija. s. Dejstvo, da je državni kancelar Hitler aretirati 4 vodilne člane gospodarsko-političnega urada stranke, se smatra za znak, da so se pričele že v narodno-socialistični stranki sami pojavljati prve težave in nezadovoljstvo. Člani gospodarsko-političnega urada so bili aretirani zato, ker so skušali vplivati na vodilne funkcionarje trgovskih zbornic in gospodarskih podjetij, naj bi narodno-socialistične zastopnike omejevali v svobodi sklepanja. Po zaslišanju in oficijelni izključitvi iz stranke so bili vsi štirje odarjavljeni v koncentracijski tabor.

Tuji se izogibajo Nemčije

Pariz, 30. junija. AA. Iz Strasbourga poročajo, da vozijo zadnje čase veliki mednarodni vlaki čez Južno Nemčijo docela prazni. Tako je na primer včeraj jutraj privozil brzovlak Dunaj—Pariz na obejino postajo Kehl samo z dvema potnikoma. V brzem vlaku Bukarešta—Pariz je pa bilo vsega samo sedem potnikov. Ti vlaki so prej prevažali povprečno po 200 potnikov. Potniki iz Srednje Evrope se ogibajo Nemčije in potujejo v Pariz raiši čez Avstrijo in Švico.

škega delavskega delegata Viljema Leuchnerja, ki je član upravnega sveta mednarodnega odbora za delo. Leuchnerja so v nemških policijskih zaporih silno mučili zaradi česar se bole, da bo podlegel poškodbam. Francoski delavski delegat Jouhaux je zato pred koncem seje zelo ostro nastopil proti nasilnemu zoper Leuchnerja in pozval upravni svet mednarodnega dela, naj zavlati vse svoje sile za takojšnjo osvoboditev svojega člana. Izdal je zastopnikom lista še nekatere podrobnosti o krutem ravnanju z Leuchnerjem, ki je zaprt popolnoma na nedolžnem. Nemški novinarji so nato obdolžili Jouhauxa, da vrši protinemško propaganda, nakar je odgovoril, da vlada v Zenevi svoboda in da se nemškimi novinarji ne bo posrečilo ubiti resnice. Incident je izzval v konferenčnih krogih veliko pozornost, pri čem delavskih zastopnikov na ozorjenje. Z nastopilo pričakujejo sedaj, kaj bo ukrenil upravni odbor mednarodnega urada za delo, da prepreči odredbe nemških oblasti, zaradi katerih njegov član ne more izvajati svojega mandata.

Zaključitev mednarodne konference za delo

Sprejetje resolucije o pomoči nemškim beguncem — Incident zaradi aretacije nemškega delavskega delegata

Zeneva, 30. junija. g. 17. mednarodna konferenca za delo, ki je bila dopoldne zaključena na triletnih razpravah, je včeraj popoldne sprejela dve vrsto sklepov. Zelo živahna debata se je razvila ob tej priliki o resoluciji, ki poziva mednarodni urad za delo, naj prouči vse možnosti za naseljevanje nemških beguncem v raznih deželah, ne da bi se oskodovalo njihovo narodno gospodarstvo in ne da bi se urad pri tem vmešaval v notranje zadeve Nemčije.

Resolucija je bila sprejeta z 80 glasovi proti 2 glasovoma delegatom portugalske vlade. Z 99 glasovi proti 24 glasovom delodajalcev in nekatere vlad je bilo sklenjeno, da se poslavi na dnevni red mednarodne konference za delo, ki bo prihodnje leto, uvedba 40urnega dela na teden. Dollej naj bi odgovorile posamezne vlade na vprašanja, ki so bila sestavljena na sedanjih konferencah. Konvencija o odstranitvi posredovalcev za delo proti plačilu je bila sprejeta z 31 glasovi proti 20, priporočila glede načel zavarovanja vdov in sirot pa z 72 glasovi proti 20.

Nekoliko pred zaključkom konference je prišlo zopet do incidenta. V Darnistatu so narodno-socialistični oddelki zaprli nemškega delavskega delegata Viljema Leuchnerja, ki je član upravnega sveta mednarodnega odbora za delo. Leuchnerja so v nemških policijskih zaporih silno mučili zaradi česar se bole, da bo podlegel poškodbam. Francoski delavski delegat Jouhaux je zato pred koncem seje zelo ostro nastopil proti nasilnemu zoper Leuchnerja in pozval upravni svet mednarodnega dela, naj zavlati vse svoje sile za takojšnjo osvoboditev svojega člana. Izdal je zastopnikom lista še nekatere podrobnosti o krutem ravnanju z Leuchnerjem, ki je zaprt popolnoma na nedolžnem. Nemški novinarji so nato obdolžili Jouhauxa, da vrši protinemško propaganda, nakar je odgovoril, da vlada v Zenevi svoboda in da se nemškimi novinarji ne bo posrečilo ubiti resnice. Incident je izzval v konferenčnih krogih veliko pozornost, pri čem delavskih zastopnikov na ozorjenje. Z nastopilo pričakujejo sedaj, kaj bo ukrenil upravni odbor mednarodnega urada za delo, da prepreči odredbe nemških oblasti, zaradi katerih njegov član ne more izvajati svojega mandata.

VSAK NAROČNIK »JUTRA« JE ZAVAROVAN ZA 10.000 DINARJEV!

Sledile so volitve nove Savezne uprave ter so bili soglasno izvoljeni za starosta Slovanskega Sokolstva dr. Stanislav Bukovsky, starosta ČOS; za prvega podstarosta Engelbert Gangl, za drugega podstarosta pa grof Adam Zamojski; za tajnika je bil izvoljen dovedenji tajnik Vincenc Stepanek in za blaginika Josip Truhlač, prvi podstarosta ČOS.

Novoizvoljenemu starosti SSS dr. Bukovskemu, ki se mudi trenutno v New Yorku, je bila poslana naslednja brzojavka: »Iskreno čestitam k izvolitvi za starosta Saveza slovanskega Sokolstva. Nazdar! Czelem! — Grof Zamojski«

Ob koncu seje je bila sprejeta še naslednja resolucija:

Predsedništvo Saveza Slovanskega Sokolstva se na svojem sestanku v Ljubljani ob priliki I. pokrajinskega zletja SKJ z obudovanjem spomni lužiško-srbskega Sokolstva, ki je v svojem delu pokazalo tako lep razvoj, ki pa se je moralo sedaj po silo razmer razbiti. Predsedništvo SSS obžaluje, da je moralo lužiško-srbsko Sokolstvo, pri čigar pripadnikih Hubezen do lastnega naroda nikdar ni bilo v nasprotju z dožnostmi do države, ustaviti svoje telesnovzgojno in kulturno delo. Predsedništvo SSS smatra za svojo dolžnost, da se zahvali lužiško-srbskim bratom in sestram za njihovo poštrenovalno in vztrajno delo ter da mu izrazi svoje srčno simpatije in trdno nado, da bo bodočnost omogočila nadaljnji razvoj sokolske misli v Srbski Lužici.

Ob priliki prireditve javne andne akcije za poljsko morje je SSS poslal Pomorski kolonialni kigi v Varsovo naslednjo brzojavko:

Savez slovanskega Sokolstva s svoje skupščine v Ljubljani svojo predstavlja poljski narod v dneh, ko namerava za svoje pravice na Baltiku in v svojem razlomljivi voljo za ohranitev slovanskega morja. V tej borbi so vsi Slovenci s nami. Czelem! Zdravo! Nazdar! Bud czelem!

Ob 8. zvečer je grof Zamojski z apalom na nadaljnje složno in uspešno delo zaključil pomembno sejo.

Mariborski grad kupi mestna občina

Maribor, 30. junija. Nocoj se je sestal mariborski občinski svet k izredni seji, ki jo je ob 18.25 otvoril župan dr. Lipold. Prvi na referent-g. Suboty je obširno poročal o nakupu mariborskega grada. Mariborska mestna občina je dobila od vlade od tvrduke Berdaja pismo, po katerem za odkup mariborskega grada mora plačati 5.200.000 Din. Mestna občina je pričela pogajati s prodajalcem, ki je dosegla končno odkupno svoto 3.000.000 Din.

Mariborski grad je treba obnoviti na način vzdrževati. Sedaj je kot se je stara, na pod jaroq zasidlo. Zasebniku je vzdrževanje nemogoče in je zato mestna občina sklenila, da kupi grad zaradi prestižnih in nacionalnih momentov, ker je grad sree in središče Maribora in ker se je že zdajna pokazala njuna potreba po novem magistratnem poslopju. Današnji magistrat niti od daleč voh ne odgovarja svojemu namenu in morajo biti magistratni uradi razstreseni po vsem mestu. Mestna občina bo dobila tako krasno magistratno poslopje, ki bo zadostovalo za občinske urade najmanj za sto let ali pa še celo več.

Glede nakupa je naglašal župan dr. Lipold, da ugodne prilike nikakor ni zamuditi. Grajsko stavbo je predložila posebna komisija, ki je ugotovila, da je osterjeje v dobrem stanju. Izmenjati bi bilo treba le nekaj tramov in opeke, kar bi stalo 70.000 Din. V ostalem je stanje starbe dobro, potrebna so nekatera popravila na oknih, vrtilih in nekaj mizarskih del, ki spadajo že k splošni obnovi grad.

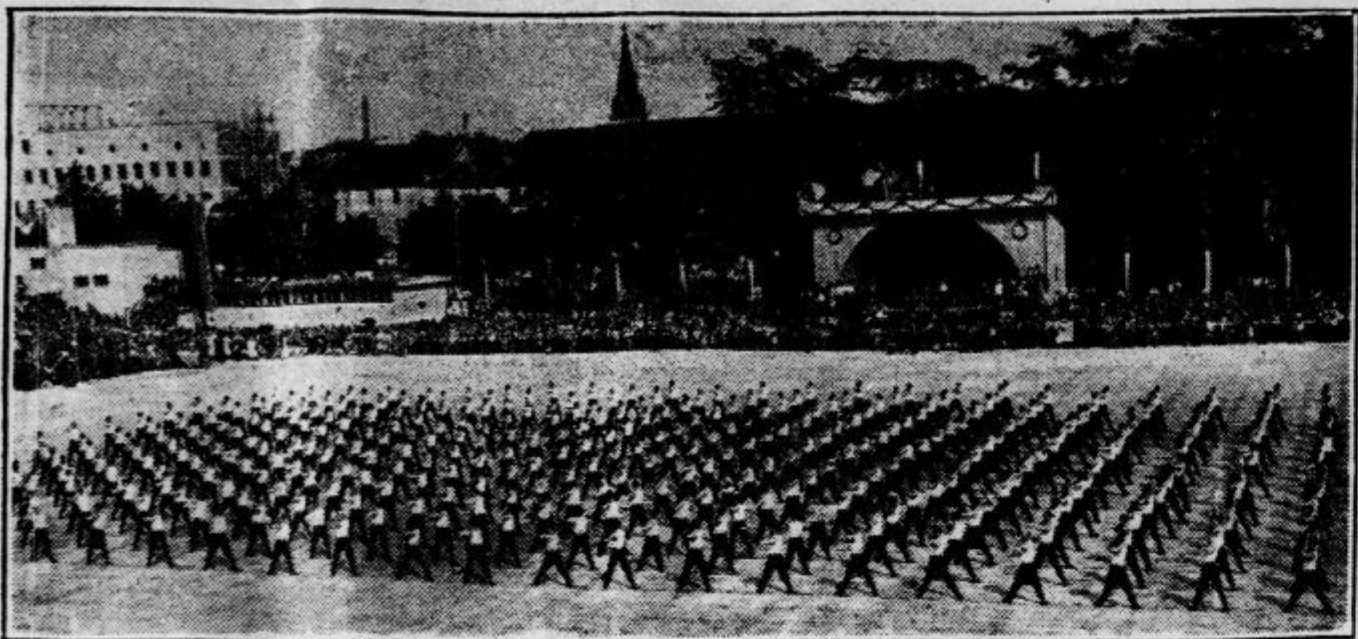
Nakup gradu je odobrilo 21 občinskih svetnikov, eden je glasoval proti, ostali so se vzdržali glasovanja. Ta sklep bo sedaj predložen še finančnemu ministrstvu v potrditve, ker se po zakonu tolnači vsak prevzem hipotek kot najetje novega posojila.

Za tem je občinski svetnik Tumpelj poročal, da je država ponudila mestni občini brezobrestno posojilo 800.000 Din, ki naj bi se amortiziralo v 25 letih in s katerim naj bi se zidalo delavsko zavetišče v Gregorčevi ulici poleg Dečje doma. Občinski svet je sklenil, da najame to posojilo in zaradi časovne enonadnostnosti stavbo, ki pa bi jo bilo mogoče povisati. Obenem bo mestna občina naprosila ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje, da ji v bodoče zagotovi nadaljnjih 800.000 Din brezobrestnega posojila iz fonda, ki se zbira pri delavskih zbornicah za produktivno pobiljanje brezposelnosti, tako da bi bilo mogoče zavetišče dograditi. Predlož je bil soglasno sprejet. Dnevni red izredne seje je bil s tem izčrpan.

Smrt poslanca Kuzmanovića

Beograd, 30. junija. p. V Kraljevu je rodilec ranam, ki si jih je prizadel v samomrtnem namenu, narodni poslanec Lazar Kuzmanović. Vzrok samomora je bila brčkone njegova bolezen kakor tudi težkoče, v katere

Naši kraji in ljudje

Nastop češko-slovaških Sokolov

Izvajali so svoje težke in krasne vaje tako dovršeno, da so izvalili burne ovacije na zletišču zbranih množic.

Vzroki dijaških tragedij

Duševno in materialno pomanjkanje — Važne ugotovitve ob zaključku šolskega leta v Zagrebu

Ljubljana, 30. junija.

Ob zaključku šolskega leta se je že v mnogih mestih ugotovilo, da je dijakov vedno več, učni uspehi pa vedno manjši. Ob vsakem šolskem letu pa se proti koncu dogajajo tudi tragedije kakor samomori, samomorilni poizkusi in begi dijakov od doma. Površno se vse te tragedije spravlja v sklad s slabimi šolskimi ocenami. Ko smo nedavno pisali o takih tragedijah, smo naglašali, da se v šoli in doma posveča premajhna pozornost življenjskemu kapitalu, ki ga ima mladina v sebi, in da se tudi mladina sama ne zaveda svoje življenjske vrednosti, ker je k takemu zavedanju nihče ne navaja. Večina srednješolcev pa misli, da osem let življenja v šoli ni ničesar drugega, kakor izpolnjevanje naog učnih načrtov in predpisov. Na drugi strani pa večina smatra osem let šolanja svojih otrok za vnočevanje vseh stroškov v obliki ugodnih spričeval in diplom. Pri tem niti ne razmišljajo dovolj o vrednosti takih spričeval in same diplome. Ko je otrok enkrat v šoli, zahtevajo od njega, da šolo tudi v redu dovrši, da ne bo, kakor se pravi, sramota in da ne bi bili zaman vsi izdatki. Kakor ne morejo dijaki svojih težav razložiti in zaupati profesorju, ki se krčevito oklepa učnih predpisov, tako seveda tudi ne morejo poizkušati svojih težav v šoli staršem, ki so jih poslali v šole v prej označenih nazorih.

Dijak se muči tako samo za ugodne ocene in za diplomu, pa mu pri tem naloži šola z domov vred tako silno breme, da pride do katastrofe. Nedavna časopisna zanimivost je bil samomor starca, ki se je ubil baš za svoj stoti rojstni dan. Starec se je ubil iz prepričanja, da ni zanj na svetu ničesar več in da je vsem v breme.

Redna letna sreska skupščina JRKD za celjski srez

bo v nedeljo 9. julija ob 8. zjutraj v Celjskem domu v Celju. Dnevni red: poročila sreskega odbora, narodnega poslanca g. Ivana Prekorška in članov banovinskega sveta; volitve delegatov in namestnikov za banovinski odbor; volitve delegatov in namestnikov za kongres stranke, ki bo 21. in 22. julija v Beogradu in slučajnosti. — Udeležba je obvezna za vse krajevne organizacije. Pristop na sresko skupščino bodo imeli pa le v statusu predvideni delegati krajevnih organizacij, ki se bodo morali kot taki izkazati. Krajevne organizacije prejmejo o tem posebna pisma navodila. Delegete prosimo polnoštevilne udeležbe.

Za sreski odbor JRKD Celje dr. Ernest Kalan, predsednik.

Vidov dan v prestolnici

Beograd, 29. junija.

Letošnji vidovdanski praznik je minil v prestolnici nekam tiho, s čimer pa nikakor ni rečeno, da bi se ne bil proslavil slovesno, kakor vsa leta doslej. Ševeda vojaških parad ni, kur so se pred štirimi leti preselile na 6. septembra, prestolonaslednikov rojstni dan, a še ostalo pestrost in živahnost vidovdanske proslave je letos nam Beograščanom odnesla — Ljubljana. Ves Sokol, kolikor ga šteje prestolnica, je po hitel v središče našega jugoslovenskega Sokolstva, v našo belo Ljubljano, a z njim vred pa tudi menda toliko drugih Beograščanov, kakor jih doslej še ni imela Ljubljana v svoji sredi. Velik del uradništva je prisostvoval službi božji, ki se je v spomin onim, ki so padli za osvoboditev in udnjenje naše jugoslovenske domovine, vršila v cerkvah in molitnicah vseh veroizpovedi.

V nadškofjski katoliški župni cerkvi je opravljal veliko peto črno mašo novi župnik dr. Matija Petrič ob asistenci štirih duhovnikov. Prisostvovali so obredu poleg kraljevega zastopnika predstavniki vseh raznih civilnih in vojaških oblasti, med njimi minister dr. Srkulj. Maša je bila latinska ter sta se samo list in evangelij pela hrvaški. »Liber« po maši so na koru peli latinski, ostali obred pa je bil hrvaški. Med mašo se nam je zdelo, da se nahajamo nekje tam doli v Kalabriji. Novi župnik, dasi Hrvat, menda neke tam iz dijakovske okolice, je uvedel, pač le sam zase, italijansko izgovorjavo latinsčine: »Pater noster, kví es in celis, sankti fiče-

Pri astmi in boleznih srca, prsi in pljuč, škrofulozni in rahitisu, povečanju ščitne žleze in postanku golše, je uravnava delovanje črevesja z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da v začetku bolezni, porajajoče se zapeke ponehavajo s pomočjo »Franz Josefove« vode, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak dan bolnik boji. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in »necerijskih trgovinah.

tur...«, pri čemer pa je pozabil, da se pri taki izgovorjavi izgovarja potem tudi »enjum«, ne pa »egnum«. Ta mešanica je bila mučna za vse, ki so se učili in se uče latinsčine pri nas, kjer veljajo druga, ali menda tudi znanstveno utrjena pravila za izreko latinščine in se italijanski izgovor smatra za italijansko — kaprico.

V pravoslavni cerkvi je vidovdanskemu pomenu prisostvoval princ Pavle v kroju gardnega konjeniškega majorja. Svečanosti se je udeležil tudi ministrski predsednik dr. Srškić, minister vnanih stvari dr. Jeftić, minister vojske in mornarice, armijski general Stojanović in minister javnih del dr. Srkulj. Narodno skupščino je zastopal njen predsednik dr. Kumanudić, senat pa večje število senatorjev. Za mesto občino je bil nazvočen njen predsednik Milutin Petrović. Cerkev je bila polna zastopnikov vseh civilnih in vojaških oblasti ter občinstva vseh slojev. Spominjski govor je izpregovoril škof dr. Vujčić.

Na kar najslavesnejši način se je opravila ta spominjska svečanost tudi v vseh molitnicah ostalih veroizpovedi: v starokatoliški cerkvi, v obeh židovskih sinagogah, v protestantski cerkvi in muslimanski džamiji in pa na pokopališču.

Mesto je bilo v zastavah, ki so plapolale celo tudi na tramvajskih vozovih. Za mesto je bil sicer delaven dan in so bile trgovine in delavnice odprte, toda po ulicah se je videlo veliko praznično oblečenih ljudi, ki so tako hoteli počastiti spomin za domovino padlih junakov. Bilo je pa tudi več »slave«, ker so si zlasti razna drobna društva, ki skrbijo za vojne sirote ali pa imajo podobne namene, izbrale Vidov dan za svojo »kršno slavo«. Po dolgem času pa smo imeli tudi ves dan lepo vreme, kar je seveda še povečalo slavnostno razpoloženje vidovdanske.

Slava junakom od ravnega Kosova pa do koroskih bregov in poljan!

Učitelji kot zadrugarji in gospodarski delavci

Ljubljana, 30. junija.

Vidovdanski sokolski dnevi so privabili v Ljubljano tudi mnogo učiteljsstva. Ob tej priliki so se sestali v lepem številu učitelji zadrugarji in gospodarski delavci na poziv svoje stanovske organizacije JUJ k zborovanju, ki se je vršilo v posvetovalni sekciji. Uvodno besedo je spregovoril predsednik JUJ g. Ivan Dimnik, ki je ugotovil dosedanje načelne smernice ter podčrtal lepe uspehe učiteljev — zadrugarjev in gospodarskih delavcev. Izrekel je tudi zahvalo g. banu dr. Marušiču in podbanu g. Pirkmajerju, ki kažeta vse razumevanje za težnje učiteljsstva.

Banski šolski nadzornik g. Andrej Skuli je referiral o potrebi in namenu organizacije učiteljev — gospodarskih delavcev. Pri sekciji JUJ se bo ustanovil osek gospodarskih delavcev, članov JUJ iz vse banovine. Na prihodnjem zborovanju se bo sestavil delovni program. Osek bo skrbel za nadaljnje izobraževanje učiteljsstva s posebnimi gospodarskimi tečaji. — Vsako sresko društvo — v naši banovini jih imamo 33 — si bo ustanovilo tudi tak osek učiteljev zadrugarjev, ki bo v stalnem kontaktu z banovinsko centralo.

Ti bodo tudi prirejali potrebne gospodarske tečaje v svojih srezih.

O koncentraciji javnega dela na gospodarskem polju in o metodi izvenšolskega dela je poročal učitelj g. Hreščak. Kakor smo že povedali, se udeležuje pri kulturno-prosvetnih društvih 6894, pri gospodarskih ustanovah pa 787 učiteljev. Novi osek bo vsekakor pritegnil še več učiteljsstva k gospodarskemu delu, ki je temelj vsakega drugega uspeha. Umetno bo tudi, da izenačijo prosvetna oblastva gospodarsko izvenšolsko delo s kulturno — prosvetnim in društvenim udejstvovanjem.

Ob zaključku je bilo omenjeno, da se bosta vršila v teku velikih počitnic dva tečaja: Zadrugno-gospodarski tečaj se bo vršil na trgovsko-gremialni šoli od 3. do 26. julija, tečaj za izvenšolsko delo učiteljsstva pa od 22. do 26. avgusta. Oba tečaja bosta v Ljubljani. Ob tej priliki bo referiral ljubljanski učitelj g. Miroslav Zor o šolskih zadrugah in o zadrugah učencev na osnovnih šolah. Podrobni program za te tečaje pa bo predložil ljubljanski šolski nadzornik g. Rado Grum. V pestrem programu teh tečajev bo spregovoril uvodno besedo podban g. dr. Pirkmajer, ki daje gospodarsko zadrugno smeri učiteljskega udejstvovanja vso svojo vplivno pomoč.

Naše učiteljsstvo se prav s takimi tečaji, v katerih se dovoljno strokovno naobrazi, usposablja za važne gospodarske delavce, ki so tako potrebni našemu kmečkemu življu.

Prekmurski večer v Ljubljani

Danes ob 3. popoldne prispejo v Ljubljano prekmurski fantje in dekleta iz Bogojine v dolenzelendavskem srezu, ki nam bodo zvečer uprizorili na Taboru pristno prekmursko svatbo. Ker prihajajo ti naši čuvarki severne meje ob Madžarski prvič v Ljubljano, jih bo pozdravil ob prihodu na Tyrševi cesti pri železniškem prelazu župan dr. Dinko Puc z več občinskimi svetniki in člani društva »Soče«, pod čegar pokroviteljstvom nam bodo nasi vrli Prekmurci drevi pokazali na Taboru svoje stare narodne običaje. K sprejemu vabimo vse, ki čutijo z našim ljudstvom. Pokazimo tudi ob tej priliki, da Ljubljana kot kulturno središče slovenskega ljudstva sprejema vedno s posebno ljubeznijo zlasti one naše ljudi, ki so si znali pod tujim jarmom, kakor n. pr. naši Prekmurci, ohraniti svoj narodni jezik in svoje narodne običaje. Prekmurci prihajajo k nam, da se z nami bliže seznanijo, dajmo jim zato nove pobude, da bodo še nadalje ostali zvesti stražarji na braniku naše severne meje ob Madžarski.

Prekmurski večer se bo pričel drevi v Sokolskem domu na Taboru ob pol 21. Pozdravnemu govoru župana dr. Puca in vikarja Fr. Kolenca, ki bo obrazložil prekmurske običaje, bo sledila pristna prekmurska svatba v dramatisirani obliki s petjem in plesi.

Fantje in dekleta bodo nastopili pod vodstvom bogojinskega šol. upravitelja Otona Breliha. Svatba ali gostivanje se bo pričela s pogajanjem, prihodom korblice, korbliščice in posvadbice, z govorom starešine, nakar se menjavajo razni plesi in govori, šale in vse, kar je na pravi prekmurski svatbi običajno. Cela prireditve traja skoro tri ure in bo nudila mnogo novega v folklornem pogledu, pa tudi mnogo razvedrila. V Mariboru, kjer so nedavno nastopili s svojo svatbo, so prekmurski fantje in dekleta želi velik uspeh. Upamo, da bodo tudi v Ljubljani našli ugoden sprejem, saj nam bodo podali nekaj povsem svojevrstnega in doslej malo znanega. K prekmurski svatbi so povabljeni vsi Ljubljančani, tudi oni, ki niso dobili pismene povabila in ki jih ne bodo prišli še posebej vabiti »pozvačniki« ali »zvači«, ker se pripeljejo z avtomobilom iz Prekmurja šele popoldne.

Elitni kino Matica

Telefon 2124

HEINRICH GEORGE

v filmu ljubezni, hrepenenja, strasti in osvete

Morje kliče

Premiera danes ob 4. 1/8. in 1/10. zvečer

Dopolnilo danes nov Paramountov zvočni tečaj!

Znatno znižane letne cene!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Sezonsko vrvenje na Bledu

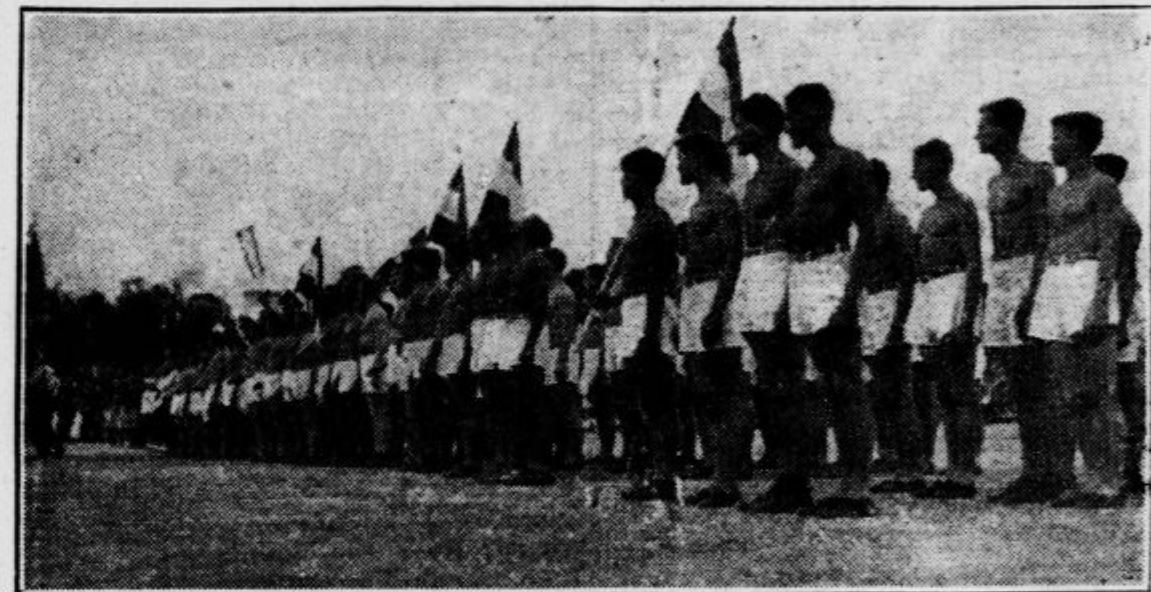
Bled, 30. junija.

Kljub slabemu vremenu se blejska sezona zadovoljivo razvija. Bled ima zdaj okrog pol tisoča stalnih gostov, ki so po večini nastanjeni po raznih hotelih, precej jih je pa že tudi po privatnih vilah. Čeprav je oviralo živahnost tujkega prometa slabo vreme, je kljub temu obiskalo v mesecu juniju Bled mnogo več tujcev kakor lansko leto v istem času.

Bled je obiskalo tudi mnogo obiskovalcev ljubljanskega velesejma. Nadalje je prišla na Bled 8. junija 340 oseb močna skupina Čehoslovakov, ki so si ogledali tudi vse važnejše kraje v naši državi. Za binkošne praznike je posebno poživil Bled sestanek rotarijcev iz Jugoslavije, Avstrije in Češkoslovaške, katerega se je udeležilo okrog 150 članov. Tudi udeleženci dubrovniškega kongresa Pen-klubov so posetili Bled in okolico. Prav tako okrog 100 delegatov jugoslovensko-češkoslovaških lig in 18 bolgarskih inženjerjev. Nadalje sta si ogledala Bled v večjem številu češkoslovaški sokolski naraščaj in naraščaj sokolskih žup beogradske in skopljanske.

Najživahnejši dan v letošnji sezoni je bil doslej 26. junij, ko je posetilo Bled okrog 1500 Sokolov, ki so napolnili vse blejske hotele in ulice. Blejski hotelirji so bili sprica nepričakovanejava navala tolikih gostov precej v stiski zaradi obedov. Naslednji dan je posetila Bled spet večja skupina Sokolov iz Češkoslovaške in iz južnih krajev naše države.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Telovadci Ljubljanskega Sokola v svečanem trenutku, ko kraljev zastopnik izroča njihove mu starešini novi prapor

Ruski Sokoli nastopajo k svojim vajam z meči

Prireditve ob kongresu Unime

Ljubljana, 30. junija.

Priprave za kongres Mednarodne lutkarje zveze Unime, ki bo v Ljubljani 4. in 5. julija, so že tako napredovale, da lahko seznanimo vse lutkarje in vso širšo javnost z natančnim programom.

Predvsem naznanjamo, da se vrši kot uvod v ta kongres že od danes do 3. julija informativni lutkarjski tečaj v Narodnem domu (vhod z Bleiweisove ceste). Tega tečaja se lahko udeleži vsak zainteresirani, ki se istotam prijavi pri vodji tečaja gospodu Kovaču. Dne 4. julija pa se začne kongres Unime. Po dosedanjih prijavah bo zastopana s svojimi delegati Češkoslovaška (15), Rumunija (2), Avstrija (1), Estonika (1), Amerika (1) in Španija (1). Nemci in Švicarji so se opravičili in nam poslali svoje čestitke, iz Francije in iz Poljske pa se še pričakuje odgovora.

Program prvega kongresnega dneva 4. julija je naslednji: Ob 10. slavnostna otvoritev kongresa na lutkovni razstavi v paviljonu M na velesejmu, kjer bo pozdravil kongresiste ban g. dr. Drago Marušič. Ob 11. predavanje dr. Veselega s skiopitičnimi slikami. To predavanje bo nekaj zaključek za udeležence lutkovnega tečaja. Dr. Vesely bo predaval o lutkarstvu nekdanj in sedaj v dvorani »Zvezde«, I. nadstropje. Ob 14. lutkovne predstave gostov istotam. Ob 15. obisk narodnega muzeja in Narodne galerije in ogled mesta. Ob 20. zabavni lutkarjski večer s sodelovanjem domačinov in gostov. Za uvod bo zasvirala kvartet Orkestralnega združenja pod vodstvom dr. Karline Smetanova predigro k lutkovni predstavi. Nato bosta dve kratki slovenski predstavi. V pavzi med obema predstavama bo pela rumunske pesmi gđ. Vera Mora, ki bo sodelovala še v duetu z generalnim tajnikom Unime g. Sojko v sceni »Revolucija za vasjo«. Na njenem sporedu bo tudi nastop z Vilo in princoso. Nedvomna atrakcija bo razen te pevke nastop svetovnega lutkovnega igralca prof. Skupe, ki bo privedel s seboj komično-groteskno dvojico Špejbla in Hurvinka. Tudi dr. Malik s svojimi karikaturnimi svetovnih lutkovnih igralcev bo gotovo ugajal. Ob 22. bo drugi, neoficielni del zabavnega večera s pestrimi točkami. Za zabavo in ples bo skrbel plesni orkester.

Dne 5. julija bo občni zbor Unime v magistratni zbornici, kjer bo ob 10. pozdravil kongresiste v imenu mesta ljubljanski župan g. dr. Dinko Puc. Na tem občnem zboru se bo odločalo o važnih točkah iz slovenskega področja, poleg tega pa bodo volitve za prihodnje delo. Vabi-

Ne verjemite govoricam, ki pravijo, da postanejo zobje od narave rumeni in porčeni; to je prava zabloda. Nehajte z nekoristnim krtačenjem, ki draži, in vzemite en centimeter KOLYNOSA na suhi ščetnici in po treh dneh bodo Vaši zobje za tri stopinje bolj beli, Vaša usta ozdravljena, vaš diš vonjiv.

3407

KOLYNOS

antiseptično sredstvo, najednejše sredstvo za negovanje zob. En centimeter sadovanja.

Kolynos® pasta je najbolj ekonomična. Ena tuba traja delj ko dve drugi katerekoli pasta.

Smrtna žrtev gostilniškega prepira

Kamnik, 30. junija.

Kazalo je že, da bosta oba praznika v kamniškem okraju potekala brez neljubih incidentov, čeprav so se vršile prireditve na raznih krajih. V Mostah so imeli gasilci svojo veselico, ki je privabila mnogo gostov. Popoldanski dež jih je pregnal v gostilne, večina pa je ostala v Gasilskem domu, kjer se je veselica nemoteno nadaljevala in mirno končala. Proti 21. uri je prišla v gostilno k »Pavlinu« v Mostah družba kamniških fantov in deklet, ki so bili namenjeni na veselico. V tej družbi je bil tudi 26-letni Gustav Rems, ki je domačega gostilničarjevega sina Josipa Zebalca zdrazil z besedami: Ti si pa tisti, ki me je pred tremi leti napadel v Kamniku s šestimi mesarji.

V gostilniški sobi se je bil prišel prepri, ki se je zaključil z obmetavanjem s kozirci in steklenicami, dokler se niso kamniški fantje iz polne gostilniške sobe umaknili na prosto. Tu so menda še naprej razgrajali in ubili dve šipi. Gostilničarjev sin, 28-letni Josip Zebalec, je stopil za njimi in ustrelil s samokresom dvakrat v tla, da jih poplašijo. Gustav Rems pa je planil proti njemu in ga pozval, naj spravi samokres. Nekateri trdijo, da je imel Rems nož v roki. Dejanje se je odigralo zelo naglo. Zebalec je sprožil, a Rems je zaklical: »Saj me nisi zadel!« Trenutek nato pa se je Rems prijel za levo stran, »opotekel tri korake nazaj in padel vznak. Fantje, ki so priskočili k njemu, so videli, da je že mrtev.

Zebalec se je po dogodku takoj javil pristojni orožniški postaji v Vodicah truplo Gustava Remsa pa so prepeljali v mrtvašnico v Komendo, kjer bo najbrže pogreb.

Domače vesti

* Današnji številki so priložene položnice za one poštne naročnike, ki jim je naročnina potekla. Prosimo jih, da jo obnove zaradi reda takoj v prvih dneh meseca. Naročniki, ki so doslej plačevali naročnino za pol ali četrt leta naprej, naj blagovolijo ob nastopu drugega polletja obdržati to lepo navado in naj plačajo naročnino za 3 ali 6 mesecev, ker tako upravi lista zelo olajšajo delo in ji prihranijo tudi mnogo stroškov. Kdor bi imel še kak zaostanek, naj poravnata tudi tega, da njegovi sivoji v primeru nagle smrtne nezgode ne izgube pravice do zavarovane vsote 10.000 Din. Za časa počitnic, dopustov in odhoda v letovišča in kopališča prosimo naročnike, da nam javijo izpremembo naslova pravočasno, da jim bo tudi list pravočasno dospel v novi kraj.

Uprava JUTRA.

* Odstavka rektorja zagrebske univerze. Rektor zagrebske univerze g. dr. Albert Bazala je podal večerj ostavko na svoje mesto. G. dr. Bazala je bil izvoljen za rektorja zagrebske univerze lani za dobo treh let, nedavno pa je bil izvoljen tudi za predsednika Jugoslovenske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu. Zaradi tega je sedaj podal ostavko in se bodo danes vršile volitve novega rektorja zagrebske univerze.

* Češkoslovaški ofitirji, ki so se s svojimi avtobusi vozili po Jugoslaviji in obiskali vse važnejše kraje, so večerj jutraj na Bledu zaključili svoj izlet. V Ljubljano so prispeli iz Zagreba v četrtke dopoldne in pozdravili so jih zastopniki vojske, češkoslovaškega konzulata ter organizacije rezervnih ofitirjev in dobrovoljcev. Gostom, ki so se udeležili tudi sokolskega sprejema, je bil opoldne v hotelu Union, prirejen banket. Popoldne so bili češkoslovaški ofitirji na zletišču pri sokolskem nastopu, proti večeru pa so se odpeljali na Bled.

Odstranitev zobnega kamna izvrši najbolje Vaš zobozdravnik, toda njegovo tvorbo preprečite lahko s stalno uporabo Chlorodont zobne paste. Tuba Din 8.

* Vojaška vest. Kakor javlja »Vojni list«, je vršilec dolžnosti načelnika štaba IV. armije v Zagrebu, kateri pripada tudi področje dravske banovine, generalštabni polkovnik Marko Mihajlovič imenovan za generalštabnega brigadnega generala in obenem za načelnika štaba IV. armijske oblasti.

* Za člana izpraševalne komisije za pravosodni državni izpit je imenoval pravosodni minister g. dr. Jura Adlešiča in g. dr. Frana Skaberneta, oba odveta in v Ljubljani.

* Stoletnica osvoboditve Kruševca. Proslava stoletnice osvoboditve Kruševca se je v četrtke zaključila s skupščino skavtov moravske banovine. V okviru te svečanosti se je dopoldne vršilo poveljenje zastave moravske župe skavtov »Čar Lazar«, kateri je kumoval prestolonaslednik Peter. Svečanosti se je udeležilo nad 800 skavtov.

* Palača jugoslovenske akademije v Zagrebu. Jugoslovenska akademija v Zagrebu si na Trgu kralja Petra gradila lastno palačo, ki bo nosila ime Dom kralja Aleksandra. Na svečani seji akademije v četrtke je tajnik g. dr. Vale Vouk poročal, da bo palača v teku letošnjega leta dograjena. Monumentalno poslopje bo stalo okroglo 11 milijonov dinarjev.

* Podružnica SPD Garje pri Bledu namizja, da se 2 krat preloži veseliča s srečolovom vrši jutri na Homu pri sv. Katarini nad Zasiptom v prosti naravi v primeru dežja pa v restavraciji tovariša v Podhomu s sporedom objavljenim na vabilih.

* Himen. Na Vidov dan se je poročil Rudolf Bobnar, podpredsednik finančne kontrole v Novem mestu z gospodino Terezijo Župčevico, posestnikovo hčerko na Uršnih selih. Bilo srečno!

* Izhajanje dnevnika »Narode« ustavljeno. Kakor javljajo iz Sarajeva, je ministrstvo za notranje zadeve izdalo odlok, s katerim se ustavlja nadaljnje izhajanje dnevnika »Narode«, glasila sarajevske narodščake. Odlok je motiviran s členom 16. točko 1. zakona o tisku. »Narode« je začel izhajati 30. aprila letos. Formalno mu je bil urednik Šenda, bivši sodnik »Hrvatske Straže«, faktično pa ga je urejal duhovnik dr. Kambor.

* Najcenejši izlet ob Šibeniku do Kotora. Kakor nam poročajo, priredi Jadranska plovidba na pobudo šibeniške »Narodne Tribune« v dnevi 8. in 9. julija, torej prihodnjo soboto in nedeljo izlet v luksuznim parobrodem »Zagreb« ob Šibeniku do Kotora. Izletniki bodo imeli priliko v

dveh dneh spoznati mnoge lepote našega Jadrana. Odhod bo v soboto ob 17. iz Šibenika, prihod v Kotor naslednje jutro ob 8. Tu bodo na razpolago avtomobili in avtobusi za one, ki žele pohoditi na Lovčev in Cetinje. Povratek iz Kotora ob 14., nakar bo parnik ob 17. pristal v Dubrovniku, ki si ga bodo izletniki lahko ogledali do 22. ure. Povratek v Šibenik v ponedeljek ob 8. jutraj. Vozni listek za ves izlet stane le 200 Din, otroci od 4. do 12. leta plačajo polovico. Prenosišče in hrana na ladji bo po minimalni tarifi.

* Zabranjen list. Z odlokom ministra za notranje zadeve sta zabranjena uvoz in razpečevanje v naši državi lista »Nezavisni hrvatski državci«, ki v jugoslovenskem jeziku izhaja v Beogradu.

* Tujsko prometna zveza v Mariboru ima svojo glavno skupščino v torek dne 4. t. m. ob 17. v gornjih prostorih hotela »Oreol« v Mariboru.

* Sežiganje mrličev. Že leta 1904. je bila v Beogradu osnovana družba »Oganje« katerega svrha je bila sežiganje mrličev. Družba stremi za tem, da se tudi v Jugoslaviji uvede fakultativno sežiganje mrličev po krematorijih. Družba naglašava svoji propagandi higijenske, estetične in ekonomske razloge.

* Samomor je poskušal izvršiti v Kraljevu narodni poslanec Lazar Kuzmanović. Poginjal si je kroglo v glavo. Njegovo stanje je kritično. Vse kaže, da je skušal izvršiti samomor zaradi težav, v katere je zašel kragujevski Kreditni zavod, ki mu je narodni poslanec načeloval.

* Desetleten deček je utonil. V Kragujevcu je desetletni deček Franjo Šunbek. Deček ni znal plavati, pa je pri kopanju zašel v vrtince, ki ga je potegnil na dno.

* V znamenju ocetne kisline. V Zagrebu so v četrtke tri ženske izkušale izvršiti samomor s ocetno kislino. Neka mati se je zastrupila na grobu svojega otroka, dve pa sta izkušali izvršiti samomor v svojih stanovanjih. Vse tri so bile prepeljane v bolnišnico usmiljenih sester.

* Poleg zdraviljenja najdite prijeten odmor v Rogški Slatini. Več iz oglasa.

Iz Ljubljane

* Skupščina JRKD v Ljubljani. Sreska organizacija JRKD za mesto Ljubljana sklicuje za jutri ob pol 20. v balkonsko dvorano Kazine redno letno skupščino. Prvotno objavljeni termini za skupščino sta bila, kakor že objavljeno, preklicana zaradi nujne zadržanosti sreskega poslanca ministra dr. Kramerja, odnosno radi velikih sokolskih svečanosti v Ljubljani. Dnevni red skupščine obsega poročila sreskega odbora, nadzornega odbora in sreskega poslanca ministra dr. Alberta Kramerja, volitve delegatov in namestnikov za stranski kongres dne 20. in 21. t. m. v Beogradu in slučajnosti. Skupščini morejo prisostvovati le delegati krajevnih organizacij s poverilnicami krajevnih odborov. Sreski odbor JRKD.

* Naši vrli mornarji, ki so zbudili s svojimi telovadnicami nastopi v ljubljanskih sokolskih dnevi toliko navdušenja in odobravanja, odpotujejo danes ob 16.30 iz Ljubljane zopet na obalo našega Jadrana.

* Prekmurski večer v Sokolskem domu na Taboru, ki bo drevi, se bo vršil pri pogrnjenih mizah. Kakor je običaj pri prekmurskih svatbah, bodo točili pristnega Ljubotomercana, vozovi cestne železnice pa se bodo od 8. zvečer dalje ustavljali na vozalu Šentpeterske in Fužnerjeve (Skojce) ulice.

* Tragična smrt Matije Skuška. Znan vojaški častnik Skuško rodbino je zadela težka udeležba. Iz njene srede je smrt v četrtke popoldne iztrgala sina Matija, študenta arhitekture na ljubljanski univerzi. Podlegel je škrlatinki. Pokopnega Matija, ki je učakal šele 22 pomlad, je poznala vsa Ljubljana, saj je bil kot sin znane naše Japonke ge. Marije Tsunoke in očeta Ivana izredno lep tip, zastaven fant, izvrsten sportnik, pa tudi izredno nadarjen dijak, zlasti slajden karikaturnist. Za naš list je večkrat prinesel izredno uspele karikature, ki smo jih tudi objavili, ko je bil še srednješolec. Poleg žalujočih staršev tuguje za njim sestra Erika. Bodi pokojnemu Matisu blag spomin, bridko prizadeti sinovski rodbini izrekamo iskreno sožalje! Pogreb bo v soboto ob 14.30 iz mrtvašnice splošne bolnice k Sv. Križu.

* Smrtna kosa. Po daljši bolezni je preminila gospa Angela Češnarova, posestnica in gostilničarka. Pokopali jo bodo danes ob 16. na pokopališču pri Sv. Križu. — Pokojnici blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Izredna prilika za izlet v Bohinj!!

Vsi fotomateriji in oni, ki hočejo spoznati naš divni Bohinj so vabljeni

9. julija.

Voznja in celodnevna prehrana Din 75. Prijave sprejema:

FOTO-MATERIJAL Janko Pogačnik Ljubljana, Tyrševa c. 20. 7630

* Narodna čitalnica v Spodnji Šiški poziva svoje članstvo, da se jutri v čim večjem številu udeležijo proslave 70 letnice Narodne čitalnice v Kranju. Odhod s gorenjskega kolodvora ob 7. jutraj. Legitimacije za polovično vožnjo dobite v knjižnici danes od 7. do pol 9. zvečer in jutri na kolodvoru. Proslave se udeležimo z društvenim praporom.

* Maturantinja drž. učiteljica iz t. 1903 se snidejo v četrtek dne 6. t. m. po 2. na Beševce k skromni proslavi 30 letnice. Pridimo vse!

* Absolvirala je na visoki šoli drž. konservatorija v Ljubljani iz solenci (šola prof. Wistinghausen) z odličnim uspehom gđ. Marija Lahmarjeva, učiteljica meščanske šole v Sp. Šiški. Čestitamo!

SOKOLI! SOKOLICE!

Posetite slaščičarno in kavarno Petričeka na Aleksandrovi cesti št. 6. — Prvo vrstni sladoled in najboljše pecivo. 7493

* Gospodinja za pocenitev sladkorja. Pišejo nam: Ko je priklopila sila do vrhunca ter že vse omaguje pod težo gospodarske in socialne krize, so se dvignile tudi žene, da povzamejo svoj glas proti previsoki ceni važnih ljudskih hranil. Ker se v bližnji bodočnosti obeta pomorna podražitev sladkorja, nameravajo naše gospodinjice predvsem protestirati proti previsokim dobikom producentov sladkorja in proti prekomerni trošarini, ki je v največji meri kriva, da je sladkor nižji in srednjim slojem skoro nedosegljiv. Ažto priredi Zveza gospodinjic, odsek Splošnega ženskega društva v ponedeljek 3. julija ob 20. v Delavski zbornici protidržavinsko zborovanje. Komur je na tem, da rodi ta akcija uspeh, priidi na shod!

* Vabimo članice naših ženskih društev, da se udeležijo protidržavinskega zborovanja, ki ga prireja Zveza gospodinjic v ponedeljek 3. t. m. ob 8. zvečer v Delavski zbornici. Jugoslovenski ženski savez.

* Združenje trgovcev obvešča učne gospodarje, da se v trgovsko nadaljevalno šolo sprejemajo le taki učenici in učenke, ki so dovršili najmanj 3 razrede srednje, odnosno meščanske ali pa 8 razredov osnovne šole. Šolski odbor prosi, da se gg. učni gospodarji tega sklepa držijo.

* Odsek trgovskih sodnikov društva zasebnih in avtonomnih nameščenov priredi jutri ekskurzijo v Trzin na ogled predmestne in tovarne »Pekoc«. Zbirališče pred glavnim kolodvorom ob trčetrt na 5.

* Civil Metoda ženska podružnica v Šiški priredi jutri, v primeru slabega vremena pa dne 9. t. m. »dan bombončkov« v korist družbe.

* Splošno gradbeno društvo R. z. z. o. z. Ljubljana, sklicuje 9. t. m. ob 20. izredni občni zbor v restavraciji Tratin (Mrak) na Rimske cesti. Dnevni red: poročilo načelnika in nadzorstva, izprememba pravil, volitve novega načelnika in nadzorstva, slučajnosti. — Načelnostvo.

* Akademiki pevec! Danes ob pol 3. popoldne zapojejo v slovo tovarišu tehniku Schmidt pred mrtvašnico na Zaloški cesti. Zberemo se točno četrt ure pred napovedano uro pogreba. Pozivamo vse ostale kolege, da se v čim večjem številu udeležijo pokreba.

* Krajevna organizacija Narodne obrane št. Jakob-Trnovo priredi jutri celodnevno kegljanje na dobiteke za gospe in gospe v gostilni Usenik, Borštnikov trg 2. Priporoča se prireditveni odbor.

Zvočni kino Ideal

TOM KEENE

v senzacionalnem filmu divjih pustolovčin, napetega zasledovanja in borbe

JEŽA V SMRT

Premiera! Nemški dialog! Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer

* Povsko društvo »Danica« Vič priredi na vrh gostilne A. Rožmanik na Viču prvi pevski koncert s sodelovanjem bratskih društev. Po končanem koncertu zabava s plesom. Vljudo vabljeno!

* Zanimiva demonstracija z novimi avtomobilskimi pnevmatikami. Večera opoldne je bil Napoleonov trg pozorišče zanimive produkcije. Zastopnik slovite francoske tržke za izdelovanje pnevmatik »Michelin«, je ob navzočnosti raznih interesentov ter avtomobilskih strokovnjakov demonstriral vožnjo s novimi pnevmatikami, ki se bistveno razlikujejo od sedanjih. Okoli spomenika ter po trgu je vozil z naglico avtomobil znamke Citroen, opremljen s novimi obroči in izredno ostrih krmah ter vijugah. Zanimivo je, da avtomobil ni popolnoma nič zanašalo, kakor se to navadno zgodi. Gumni se vožnjo vda in avtomobil ostane na cesti tudi, če se ga ustavi sredi najhujšega divljanja. Princip novih pnevmatik je v tem, da so hekoliki družave konstruirane, ter se jih polni samo z eno atmosfero zraka na prednem kolesu, s poldrugo pa na zadnjem. Zanimiva produkcija je vzbudila mnogo pozornosti.

* Prodaja slame, sena in ščafkov. Stanovanjski odsek 4. pokrajinskega zeta SKJ v Ljubljani opozarja interese, da se bo od 8. do 12. in od 15. do 18. prodajala na javni dražbi slama in seno po naslednjem redu: Dne 3. t. m. v gimnaziji na Poljanah, Vajnskemu domu (bivša Šentpeterska vojašnica). Gluhonemci, šoli v Mostah, šoli na Ledini, učiteljsku (Resljeva cesta), Delavski zbornici OUZD (Miklošičeva cesta), prodajni sekciji (Pražakova ulica), klasični gimnaziji (Tomanova ulica) v Mladki in liceju (tu se bodo prodajali tudi ščafki) srednje tehnični šoli in tehniški. Dne 4. t. m. v slikarni Narodnega gledališča (Knafjeva ulica) dvorazredni državni trgovski šoli (Kongresni trg), Glasbeni Matici in konservatoriju, skladišču Kmetijske družbe šoli na Grabnu, šentjakobski šoli, gostilna Lozar (Rožna ulica) zavetlišču v Florjanski ulici št. 27, šoli na Prulah, telovadnici Sokola II. na Prulah, gostilničarskemu domu (Privoz), Rakovniku, Nušakovl jahalnici, otroškemu vrtcu v Cerkveni ulici 21 in v novi in stari šoli na Viču. Dne 5. t. m. pa v stari in novi šoli v Spodnji Šiški, šoli v Zgor. Šiški, tovarni keksov (Pauer) v Zg. Šiški, telovadnici Sokola III, restavraciji »Jugoslavija« in kisarni Žužek na Tyrševi cesti.

Vljudo sporočava p. n. občinstvu, da sva z današnjim dnem prevzela staro znano

gostilno pri COTIČU na Šmartinski (Martinovi) cesti št. 13. Točila bova prvovrstna štajerska in dolenski vina po najnižji ceni. Ob vsakem času preskrbljeno za okusna gorka in mrzla jedila. Za vsesplošno naklonjenost se priporočava 7626

PAVLA in ANDREJ URANIČ.

* Aretirana žeparja. Kakor je bilo pričakovati, se je ob slavnostnih dnevi natepjo v Ljubljano tudi več žeparjev, ki so operirali na raznih mestih. Greja je bila na mnogih krajih in so žeparji prilike tudi temeljito izrabili. Nekemu gostilničarju je izmaknil okreten žepar na veselejšišči Hietnico s 3000 Din, med časom sokolske povorke pa je bilo izvršenih na različnih mestih nad 10 tatvin, morda tudi več, ker jih niso prijavili vsi oškodovanci. Tudi na kolodvoru so poskali tatovi več žrtve. Tam pa sta bila večerj dopoldne aretirana dva znana zlikavca, pri katerih so našli detektivni nekaj praznih listnic, in pa veliko gotovine v bankovcih, ki sta jo imela stlačeno kar v žepih.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja počenjajo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišje, druge najnižjo temperaturo.

30. junija

Ljubljana 7, 761,0, 11,2, 90, SW1, megla, 3,6, dež; Ljubljana 13, 759,6, 19,6, 49, S1, 8, —; Maribor 7, 758,6, 13,0, 80, WSW1 2, 3,2, dež; Zagreb 7, 760,2, 13,0, 90, ESE3 10, 5,0, dež; Beograd 7, 757,3, 16,0, 90, WSW2, 10, 21,0, dež, toča; Sarajevo 7, 768,7, 14,0, 70, mirno, 5, —; Skopje 7, 756,6, 11,0, 50, SE2, 5, —; Split 7, 758,2, 18,0, 80, NE1, 8, 2,0, dež; Kumbor 7, 757,7, 20,0, 80, mirno, 8, —; Rab 7, 759,2, 17,0, 70, mirno, 3, 22,0, dež; Vis 7, 753,3, 19,0, 70, WSW3, 3, 0,2, dež.

Temperatura: Ljubljana — 10,4, 21,0, —; Maribor 20,0, 12,0; Zagreb 23,0, 13,0; Beograd 25,0, 14,0; Sarajevo 23,0, 12,0; Skopje 21,0, 13,0; Split 25,0, 15,0; Kumbor — 18,0; Rab — 12,0; Vis — 17,0.

Iz Celja

* Za uprizaritev »Sna kresne noči« v mestnem parku 8. in 9. t. m. zvečer se dobe vstopnice od danes naprej v predprodaji v knjigarni Goričarja vdove. Uprizaritev bo ob polni luni. Orkester pod vodstvom g. Karla Sancina, ravnatelja Glasbene Matice v Celju, bo izvajal krasno Mendelssohnovo glasbo. Kostume za igralce si je Celjski studio izposodil v Narodnem gledališču v Ljubljani.

PRESELITEV!

ZNAN FRIZERSKI SALON za dame in gospe

EDO PAIDASCH — CELJE

se nahaja od danes naprej v Aleksandrovi ulici št. 4 (nasproti Roze Zamparutti) 7631

* Absolventi državne dvorazredne trgovske šole v Celju letnika 1923. naj takoj javijo g. Deniš v Celju udeležbo na proslavi desetletnice, ki bo v nedeljo 9. t. m. ob 10. dopoldne na vrtu hotela »Evropa« v Celju.

* Na letovanje na Svetju nad Celjem bo poslalo ravnateljstvo celjske cinkarne na lastne stroške 20 slabotnih otrok reduciranih cinkarniških delavcev, dočim bo bratavska skladnica v cinkarni poslala na svoj račun tudi 20 otrok aktivnih članov bratavske skladnice. Drugi otroci ne pridejo v poštev.

* Tatvina kolesa. Na Vidov dan okrog 19. je neznan storilec ukradel sinu nekoga posestnika iz Galicije iz večje sreskega načelnstva v Celju črno pleskano kolo znamke »Anker«, št. 173.373.

* Samo danes do 18. je še čas za nabavo novih srečk drž. razredne loterije. Srečke dobite v celjski podružnici »Jutras«.

Iz Maribora

* Občni zbor mariborske Glasbene Matice. V torek zvečer je imela agilna mariborska Glasbena Matica svoj redni letni občni zbor. Iz poročil funkcionarjev je bilo razvidno, da je GM tudi v preteklem letu živahno posegala v mariborsko javno življenje, prirejala je dobro uspele koncerte, družabne večere in nastopala z našo umetno in narodno pesnjijo tudi na mnogostevilnih prireditvah splošnega, humanitarnega in nacionalnega značaja. Izven Maribora je nastopil matični zbor le na koncertu v Marenbergu, ker so se drugod povsod pokazale te ali one ovire. Zbor je imel lani 79 vaj, ki so bile večinoma dobro obiskane. S primernimi spominskimi darilci najvestnejše članstvo so bili lani odobravani gđ. Ela Kavčičeva, Cilka Planinkova in Meri Malenškova ter g. Anton Jagodič. Zaradi rednega in nemotnega dela se bodo novi člani odslej sprejemali le do 1. septembra in bo za manj izveščane uveden poseben tečaj. Prihodnje leto bo obhajal zbor svojo 15-letnico na izredno svečan način. Jeseni bo nastopil s pesmimi narodov male antante, pomladi pa z velikim orkestralnim delom. Izvoljen je bil naslednji novi odbor: predsednik g. Janko Arns, podpredsednik g. Jordan, načelnica ženskega zbora g. Marija Rozmanova, pevovodja g. Vasilij Mirk, njegov namestnik g. Vrabec, tajnica gđ. Vera Pertotova, blagajnik g. Setinec, arhivar g. Jagodič, pregledovalca računov pa sta gg. Sever in Irigoič. Zastavonoša je g. Ciril Mohorko njegov namestnik pa je g. Janko Sajna. Izvoljen je bil tudi poseben prireditveni odsek, ki naj aranžira in vodi prireditve. Matični zbor se namerava udeležiti leta 1934. velike pevske slavnosti v Pragi o priliki 50-letnice smrti Smetane, leta 1935. pa vesolovskega pevskega festivala v Beogradu. Lani je v zboru sodelovalo 121 članov in članic, med letom pa je bilo črtanih oziroma je izstopilo 28 članov.

* Upokojeno učitelstvo iz Maribora in okolice se bo sestalo k važnemu sestanku v četrtek 6. t. m. točno ob 15. v Učiteljskem domu.

* Z realne gimnazije v Mariboru. A. sprejemnemu izpitu na tukajšnji realni gimnaziji se je prijavilo 275 učencev, od katerih pa je napravilo izpit le 219 dijakov, in sicer 153 dečkov ter 66 deklic.

* Krajevni odbor Rdečega križa v Fali priredi jutri izlet k Sv. Duhu na Ostrem Vrh, kjer priredi veseloigro »Rodoljub iz Amerike«. Vsi člani in prijatelji Rdečega križa se vabijo, da se udeležijo tega izleta. Odhod iz Fale ob 6.15.

* Boj za šahovsko prvenstvo Dravskega polja je bil končan na turnirju med Framom in Oreho vo vasio pred dnevi z zmago šahistov iz Orechove vasi. Igralo se je na 7 deskah, zmaga pa je bila dosežena v razmerju 5:2. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je imela občina Orechova vas, ki ji gre vse priznanje, kakor tudi njenemu županu g. Francu Klasičnu, ki je tudi sam vrli šahist. Druga senzacija prireditve je bila simultanka mladega srednješolca Ivana Lešnika, ki je porazil vseh svojih 13 nasprotnikov. V slepi igri je zmagal nad dvema igralcema, z enim pa remiziral.

* Tujski promet v juniju. V preteklem mesecu je bilo pri mariborski mestni policiji zglašenih 1004 tujcev, od teh 467 inozemcev.

* Najden onemogel starček. Na nekem travniku ob Koroški cesti je bil najden predčetrainjim popoldne neznan okrog 60-leten starček, po zunanem videzu najbrže berač, ki je bil brez vsakih dokumentov in je bil že na pol mrtev. Policijanci reševalci so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Iz Trbovelj

* Fotografski odsek SPD priredi od 2. do 9. julija prvo javno razstavo nad 100 umetniško izdelanih povečav (v bljudni sobi ge. Fortetjeve na Vodah). Otvoritev razstave v nedeljo ob 10. Na dan bo razstava odprta vsak dan od 9. do 18.

* Obdarovanje siromašnih žen. Kolo jugoslovenskih sester v Trbovljah je priredilo v nedeljo 25. junija proslavo Vidovega dne. Gospodarka sestra Čargova Tončka je imela lep nagovor o pomenu tega dne. Podarjala je zasluge jugoslovenskega ženstva za osvoboditev naše domovine, saj so baš matere žrtvovale najdražje, kar imajo, svoje sinove na žrtvenik domovine. Povabilo so tudi 104 siromašne žene, ki so jih pogostile in obdarovale z živili. Vsem, ki so pripevali k obdarovanju, iskrena hvala!

* Srečke državne razredne loterije so dosepele. Lastniki naj jih čimprej zamenjajo.

KULTURNI PREGLED

Zagrebsko gledališko pismo

Zagreb, 27. junija.

Sezona se je že naglila h koncu in se glasbeno življenje Zagreba suče samo okrog gledališča, ki je podaljšalo svojo sezono do 6. julija. Tako so se vsi glasbeni dogodki zadnjih dni odigrali v našem gledališču.

Vrsta glasbenih prireditelj se je pričela z gostovanjem češkega basista Arnolda Flöglja, ki je nastopil dvakrat. Flögl je bil dolgoletni član naše opere in je potemtakem pri nas dobro znan. Prvo gostovanje v »Seviljskem brivcu« (Don Bazilio) je pokazalo, da je še vedno na svoji popolni umetniški višini in da mu ta vloga kaj dobro leži. Mnogo slabši vtisk je bil zapustiti v »Borisu Godunovu«, v katerem je pel naslovno vlogo. Poleg nekaterih njegovih, že od prej znanih odlik pa smo opazili, da mu ta vloga ne leži ne glasovno, ne igralsko in tudi ne dramsko. Njegov Boris je bled in glasbeno-dramatsko neučinkovit. Take vrste vlog sploh niso za Flöglja. Pri tem je pevec imel tem težje stališče, ker imamo v našem Križaju odličnega Borisa Ljubljanskega operna pevka Zlata Gjungenac-Gavelllova je uspešno gostovala v operi »Manon«. Enako ugoden uspeh je imelo drugo gostovanje Milana Pichterja,

ki se je v »Knezu Igorju« postavil s svojimi lepimi glasovnimi odlikami. Ob istem času z njim je v »Knezu Igorju« nastopila ljubljanska pevka Mila Kogoj-Stagljerova v vlogi Končakovane. Pichter je nastopil se v »Koštanec« kot Mitka in je imel tudi tu popoln uspeh.

Pravo senzacijo je vzbudila nova nastupna izvedba Straussove opere »Nepotice« v novi predelavi Maxa Reinhardta in Ericha W. Korngolda. Straussov »Nepotice« je sam po sebi senzacija visokega umetniškega pomena. Če pa se predelava polotita take umetnika kot sta Reinhardt in Korngold, tedaj moramo po vsej pravici pričakovati še večji umetniški efekt. Po zastopu teh dveh mojstrov sodobnega odra je nastalo iz vedno svežega, duhovitega in nedosežnega »Nepotice« novo delo, ki je novo tudi za dobrega poznavalca originalnega »Nepotice«. Reinhardt in Korngold sta vpelja mnoge nove prizore, uvrstila v opero dokaj nove glasbe iz bogate izbere Straussovih melodij, zlasti valčkov; tako sta ustvarila delo, ki poslušalca mikla od začetka do konca. Vprašanje je, ali kaže predelavati mojstrsko delo kot je »Nepotice«, toda, če vidiš to predelavo, se zrušijo vsi predsodki: človek samo občuje genialnost obdelave, zlasti pa duhovite muzikalne domisleke, ki je z njimi Korngold

obilno zabelil predelane »Nepotice«.

Razen izvršnih solistov in gostovanja Vere Misite smo imeli ob priliki te izvedbe v gledališču

Domače vesti

* Današnji številki so priložene po-
ložnice za one pošne naročnike, ki jim
je naročnina potekla. Prosimo jih, da
je obnovijo zaradi tega takoj v prvih
dneh meseca. Naročniki, ki so doslej
plačevali naročnino za pol ali četrt leta
naprej, naj blagovolijo ob nastopu dru-
goga polletja obdržati to lepo navado in
naj plačajo naročnino za 3 ali 6 mese-
cev, ker tako upravi lista zelo olajša
delo in ji prihrani tudi mnogo stro-
škov. Kdor bi imel še kak zastanek,
naj poravnata tudi tega, da njegovi svojci
v primeru nagle smrtne nezgode ne
izgube pravice do zavarovane vsote
10.000 Din. Za časa počitnic, dopustov
in odhoda v letovišča in kopališča pro-
simo naročnike, da nam javijo izpre-
membo naslova pravočasno, da jim bo
tudi list pravočasno dospel v novi kraj.
Uprava JUTRA.

* Odstavka rektorja zagrebske univerze.
Rektor zagrebske univerze g. dr. Albert
Bazala je podal večerj oostavko na svoje
mesto. G. dr. Bazala je bil izvoljen za
rektorja zagrebske univerze lani za do-
bo treh let, nedavno pa je bil izvoljen
tudi za predsednika Jugoslovenske akade-
mije znanosti in umetnosti v Zagrebu.
Zaradi tega je sedaj podal ostavko in se
bodo danes vršile volitve novega rektorja
zagrebske univerze.

* Českoslovaški ofidrirji, ki so se s svo-
jimi avtobusi vozili po Jugoslaviji in ob-
iskali vse važnejše kraje, so večerj ju-
traj na Bledu zaključili svoj izlet. V
Ljubljano so prispeli iz Zagreba v četr-
tek dopoldne in pozdravili so jih zastop-
niki vojske, českoslovaškega konzulata
ter organizacije rezervnih oficirjev in
dobrovoljcev. Gostom, ki so se udeležili
tudi sokolskega sprejema, je bil opokne
v hotelu „Union“ prirejen banket. Popol-
odne so bili českoslovaški oficirji na zle-
tišču pri sokolskem nastopu, proti večer-
ju pa so se odpeljali na Bled.

* Odstranitev zobnega kamna izvrši naj-
bolje Vaš zobozdravnik, toda njegovo
tvorbo preprečiti lahko s stalno upora-
bo Chlorodont zobne paste. Tuba Din 8.

* Vojaška vest. Kakor javlja „Vojni
list“, je vršilec dolžnosti načelnika štaba
IV. armije v Zagrebu, kateri pripada tu-
di področje dravske banovine, general-
štabni polkovnik Marko Mihajlovič imen-
ovan za generalštabnega brigadnega ge-
nerala in obnem za načelnika štaba IV.
armijske oblasti.

* Za člana izpraševalne komisije za pra-
voedni državni izpit je imenovan pro-
votni minister g. dr. Jura Adlesića in
g. dr. Frana Skaberneta, oba odvetnika
v Ljubljani.

* Stoletnica osvoboditve Kruševca.
Proslava stoletnice osvoboditve Kruševca
se je v četrtek zaključila s skupščino
skavtov moravske banovine. V okviru
te svečanosti se je dopoldne vršilo pove-
čanje zastave moravske župe skavtov
„Čar lazar“, kateri je kumoval prestolo-
naslednik Peter. Svečanosti se je udele-
žilo nad 800 skavtov.

* Palača jugoslovenske akademije v
Zagrebu. Jugoslovenska akademija v Za-
grebu si na Trgu kralja Petra gradi lastno
palačo, ki bo nosila ime Dom kralja
Aleksandra. Na svečani seji akademije
v četrtek je tajnik g. dr. Vale Vouk poro-
čal, da bo palača v teku letošnjega leta
dograjena. Monumentalno poslopje bo
stalo okroglo 11 milijonov dinarjev.

* Podružnica SPD Gorje pri Bledu
namizala, da se 2 krat preločena veseli-
ca z srečolovom vrši jutri na Homu pri
sv. Katarini nad Zasiohom v prosti nara-
vi v primeru dežja pa v restavraciji to-
variša v Podhodu s sporedom objavlje-
nim na vabilih.

* Himen. Na Vidov dan se je poročil
Rudolf Bobnar, podpredsednik finančne
kontrolne v Novem mestu z gospodinjo
Terezijo Župčič, posestnikovo hčerko
na Uršnih selih. Bilo srečno!

* Izhajanje dnevnika „Narode“ ustavi-
no. Kakor javljajo iz Sarajeva, je mini-
strstvo za notranje zadeve izdalo odlok,
s katerim se ustavlja nadaljnje izhajanje
dnevnika „Narode“, glasila sarajevske
načelnosti. Odlok je motiviran s členom
16. točka 1. zakona o tisku. „Narode“ je
začel izhajati 30. aprila letos. Poručalno
mu je bil urednik Šenda, bivši sotrudnik
„Hrvatske Straže“, fiktivno pa ga je ure-
jeval duhovnik dr. Kambor.

* Najcenejši izlet od Šibenika do Ko-
tara. Kakor nam poročajo, priredi Ja-
dranska plovidba na pobudo šibeniške
„Narodne Tribune“ v dne 8. in 9. julija,
torej prihod, soboto in nedeljo izlet v lu-
ksuznim parobrodom „Zagreb“ od Šibenika
do Kotara. Izletniki bodo imeli priliko v

dveh dneh spoznati mnoge lepote naše-
ga Jadrana. Odhod bo v soboto ob 17. iz
Šibenika, prihod v Kotor naslednje jutro
ob 8. Tu bodo na razpolago avtomobili
in avtobusi za one, ki žele pohoditi na
Lovćen in Cetinje. Povratek iz Kotara
ob 14., nakar bo parnik ob 17. pristal v
Dubrovniku, ki si ga bodo izletniki lahko
ogledali do 22. ure. Povratek v Šibenik
v ponedeljek ob 8. jutraj. Vozni listek
za ves izlet stane le 200 Din, otroci od
4. do 12. leta plačajo polovico. Prenosi-
šče in hrana na ladji bo po minimalni
tarifi.

* Zabranjen list. Z odlokom ministra
za notranje zadeve sta zabranjena uvoz
in razpečevanje v naši državi lista „Ne-
zavisni hrvatski državci“, ki v južno-
slovenskem jeziku izhaja v Bečkonu.

* Tujske prometne zveze v Mariboru
ima svojo glavno skupščino v torek dne
4. t. m. ob 17. v gornjih prostorih hotela
„Orel“ v Mariboru.

* Seiziranje mrličev. Že leta 1904. je
bila v Beogradu osnovana družba „Oganje“
katerega svrha je bila seiziranje mrličev.
Družba stremi za tem, da se tudi v Ju-
goslaviji uvede fakultativno seiziranje
mrličev po krematorijih. Družba naglaš-
a v svoji propagandi higijenske, estetične
in ekonomske razloge.

* Samomor je poskušal izvršiti v Kra-
ljevu narodni poslanec Lazar Kuzmanović.
Pogol si je kroglo v glavo. Njegovo
stanje je kritično. Vse kaže, da je sku-
šal izvršiti samomor zaradi težav, v ka-
tere je zašel kragujevski Kreditni zavod,
ki mu je narodni poslanec načeloval.

* Desetletni deček je utonil. V Kragu-
ju v zagrebski okolici je v pritoku Save
utonil desetletni deček Franjo Šurbek.
Deček ni znal plavati, pa je pri kopanju
zašel v vrtinec, ki ga je potegnil na dno.

* V znamenju ocetne kisline. V Zagre-
bu so v četrtek tri ženske izkušale izvr-
šiti samomor z ocetno kislino. Neka ma-
ti se je zastrupila na grobu svojega otro-
ka, dve pa sta izkušali izvršiti samomor
v svojih stanovanjih. Vse tri so bile pre-
peljane v bolnišnico umrjenih sester.

* Poleg zdraviljenja najdete prijatelja
odmor v Rogški Slatini. Več iz oglasa.

Iz Ljubljane

* Skupščina JRKD v Ljubljani.
Sreska organizacija JRKD za mesto
Ljubljana sklicuje za jutri ob pol 20. v
balkonsko dvorano Kazine redno letno
skupščino. Prvotno objavljena termina
za skupščino sta bila, kakor že objav-
ljeno, preklicana zaradi nujne zadržano-
sti sreskega poslanca ministra dr. Kram-
erja, o čemur radi velikih sokolskih
svečanosti v Ljubljani. Dnevni red skup-
ščine obsega poročila sreskega odbora,
nadzornega odbora in sreskega poslan-
ca ministra dr. Alberta Kramerja, vo-
litve delegatov in namestnikov za stran-
ni kongres dne 20. in 21. t. m. v Beo-
gradu in slučajnosti. Skupščini morejo
prisostvovati le delegati krajevnih orga-
nizacij s poverilnicami krajevnih odbo-
rov. Sreski odbor JRKD.

* Naši vrli mornarji, ki so s budili s
svojimi telovadnicami nastopi v ljublan-
skih sokolskih dnevi toliko navdušenja in
odbovanja, odpotujejo danes ob 16.30
iz Ljubljane zopet na obalo našega Ja-
drana.

* Prekmurški večer v Sokolskem do-
mu na Taboru, ki bo drevi, se bo vršil
pri pogrnjenih mizah. Kakor je običaj
pri prekmurških svatbah, bodo točili
pristnega Ljutomercana, vozovi cestne
železnice pa se bodo od 8. zvečer dalje
ustavljali na vogalu Šentpeterske in
Rügenerjeve (Skojke) ulice.

* Tragična smrt Matisa Skuška. Zna-
no veleugledno Skuško rodilno je za-
del težak udarec. Iz njene srede je smrt
v četrtek popoldne iztrgala sina Matisa,
studenta arhitekture na ljubljanski uni-
verz. Podlegel je škrlatinki. Pokojnega
Matisa, ki je ukalal šele 22 pomlad, je
poznala vsa Ljubljana, saj je bil kot sin
znane naše Japonke ge. Marije Tsunekio
in očeta Ivana izredno lep tip, mastaven
fant, izvrsten sportnik, pa tudi izredno
nadarjen dijak, zlasti sijalen karikatur-
ist. Za naš list je večkrat prinesel iz-
redno uspele karikature, ki smo jih tudi
objavili, ko je bil še srednješolec. Poleg
žalujočih staršev tuguje za njim sestra
Erika. Bodi pokojnemu Matisu blag spo-
min, bridko prizadej! Skuškov rodbini
izrekamo iskreno sožalje! Pogreb bo
v soboto ob 14.30 iz mrtvašnice splošne bo-
lnice k Sv. Križu.

* Smrtna kosa. Po daljši bolezni je
preminila gospa Angela Češnovarje-
va, posestnica in gostilničarka. Pokopali
jo bodo danes ob 16. na pokopališču pri
Sv. Križu. — Pokojnik blag spomin, ža-
lujočim naše iskreno sožalje!

Izredna prilika za izlet v Bohinj!!

Vsi fotoamaterji in oni, ki hočejo spoznati
naš divni Bohinj so vabljani

9. julija.

Voznja in celodnevna prehrana Din 75.
Prijava sprejema:

FOTO-MATERIJAL Janko Pogačnik
Ljubljana, Tyrševa c. 20. 7630

* Narodna čitalnica v Spodnji Šiški
poziva svoje članstvo, da se jutri v čim
večjem številu udeležijo proslave 70 let-
nice Narodne čitalnice v Kranju. Odhod z
gorenjskega kolodvora ob 7. jutraj. Le-
gitimacije za polovico vožnje dobite v
knjižnici danes od 7. do pol 9. zvečer
in jutri na kolodvoru. Proslave se ude-
ležimo z društvenim praporom.

* Maturantini drž. učiteljske iz 1.
1903 se snidemo v četrtek dne 6. t. m.
po 2. na Bellevue k skromni proslaviti
30 letnice. Pridimo vse!

* Absolvirala je na visoki šoli drž.
konservatorija v Ljubljani iz solopetja
(sola prof. Wistinghausen) z odličnim
uspehom gđ. Marija Lahmarjeva, učitel-
jelca meščanske šole v Sp. Šiški. Cesti-
tamo!

SOKOLI! SOKOLICE!

Posetite slaščičarno in kavarno Petričke
na Aleksandrovi cesti št. 6. — Prvovrstni
sladoled in najboljše pecivo. 7493

* Gospodinja za pooditev sladkorja.
Pišejo nam: Ko je priklopila sila do vr-
hunca ter že vse omajuje pod težo go-
spodarske in socialne krize, so se dvig-
nile tudi žene, da povzdignejo svoj glas
proti previsoki ceni važnih ljudskih hra-
nil. Ker se v bližnji bodočnosti obeta po-
novna podražitev sladkorja, nameravajo
naše gospodinjice predvsem protestirati
proti previsokim dobičkom producentov
sladkorja in proti prekomerni trošarini,
ki je v največji meri kriva, da je slad-
kor nižji in srednjim slojem skoro ne-
dosegljiv. Ažto priredi Zveza gospodinj-
ic, odsek Splošnega ženskega društva v po-
nedeljek 3. julija ob 20. v Delavski zbor-
nici protidraginsko zborovanje. Komur
je na tem, da rodi ta akcija uspeh, prid-
ni na shod!

* Vabimo članice naših ženskih dru-
štev, da se udeležijo protidraginskega
zborovanja, ki ga prireja Zveza gospodinj-
ic v ponedeljek 3. t. m. ob 8. zvečer v
Delavski zbornici. Jugoslovenski ženski
savez.

* Združenje trgovcev obvešča učne
gospodarje, da se v trgovsko nadaljeval-
no šolo sprejemajo le taki učenci in
učenke, ki so dovršili najmanj 3 razre-
de srednje, o. m. meščanske ali pa 8
razredov osnovne šole. Šolski odbor pro-
si, da se gg. učni gospodarji tega skle-
pa držijo.

* Odsek trgovskih sotrudnikov dru-
štva zasebnih in avtonomnih namene-
cev priredi jutri ekskurzijo v Trzin na
ogled prednice in tovarne „Pekoc“. Zbi-
rališče pred glavnim kolodvorom ob tri-
četrt na 5.

* Čiril Metodova ženska podružnica
v Šiški priredi jutri, v primeru slabega
vremena pa dne 9. t. m. „dan bombon-
čkov“ v korist družbe.

* Splošno gradbeno društvo r. z. z.
o. z. Ljubljana, sklicuje 9. t. m. ob 20.
izredni občni zbor v restavraciji Tratinik
(Mrak) na Rimske cesti. Dnevni red: po-
ročilo načelnika in nadzorstva, izpreme-
ba pravil, volitve novega načelnika in
nadzorstva, slučajnosti. — Načelnstvo.

* Akademiki pevci! Danes ob pol 3.
popoldne zapojejo v slovo tovariš
tehniku Schmidt pred mrtvašnico na Za-
loški cesti. Zberemo se točno četrto ure
pred napovedano uro pogreba. Pozivamo
vse ostale kolege, da se v čim večjem
številu udeležijo pogreba.

* Krajevna organizacija Narodne ob-
drane št. Jakob-Trnovo priredi jutri cel-
nodnevno kegljanje na dobitke za gospe
in gospe v gostilni Usenik, Borštinskih
trg 2. Priporoča se prireditveni odbor.

Zvočni kino Ideal

TOM KEENE

v senzacionalnem filmu divjih pu-
stolovčin, napetega zasledovanja
in borbe

JEŽA V SMRT

Premiera! Nemški dialog!
Predstave ob 4. 7. in 9. zvečer

KULTURNI PREGLED

Zagrebsko gledališko pismo

Zagreb, 27. junija.

Sezona se je že nagnila h koncu in se
glasbeno življenje Zagreba suče samo okrog
gledališča, ki se podaljšalo svojo sezono do
6. julija. Tako so se vsi glasbeni dogodki
zadnjih dni odigrali v našem gledališču.

Vrsta glasbenih prireditev se je pri-
čela z gostovanjem češkega basista Arnolda
Flöglja, ki je nastopil dvakrat. Flögl je bil
dolgoletni član naše opere in je potema-
kem pri nas dobro znan. Prvo gostovanje
v „Seviljskem brivcu“ (Don Bazilio) je po-
kazalo, da je še vedno na svoji popolni
umetniški višini in da mu ta vloga kaj do-
bro leži. Mnogo slabši vtisk je bil zapusti
v „Borisa Godunova“, v katerem je pel
naslovno vlogo. Poleg nekaterih njegovih,
že od prej znanih odlik pa smo opazili, da
mu ta vloga ne leži ne glasovno, ne igrat-
sko in tudi ne dramsko. Njegov Boris je
bled in glasbeno-dramatsko neukoviten.
Take vrste vlog sploh niso za Flöglja. Pri
tem je pevec imel tem težje stališče, ker
imamo v našem Križaju odličnega Borisa
Ljubljanske opere pevka Zlata Gjunga-
gavella. Ona je uspešno gostovala v
operi „Manon“. Enako ugoden uspeh je
imelo drugo gostovanje Milana Pichlerja,

ki se je v „Knezu Igorju“ postavil s svojimi
lepimi glasovnimi odlikami. Ob istem času
z njim je v „Knezu Igorju“ nastopila ljub-
ljanska pevka Milla Kogoj-Stagljerova v vi-
si Konečkovane. Pichler je nastopil se v
„Koštanec“ kot Mitka in je imel tudi tu
popoln uspeh.

Pravo senzacijo je vzbudila novo nastu-
dirana izvedba Straussove opere „Neto-
pire“ v novi predelavi Maxa Reinhardta in
Ericha W. Korngolda. Straussov „Netopir“
je sam po sebi senzacija visokega umetni-
škega pomena. Če pa se predelava polotika
taka umetnika kot sta Reinhardt in Korngold,
tedaj moramo po vsej pravici pričaka-
vati še večji umetniški efekt. Po zastugi
teh dveh mojstrov sodobnega odra je na-
stalo iz vedno svežega, duhovitega in ne-
dosežnega „Netopirja“ novo delo, ki je
novo tudi za dobrega poznavalca original-
nega „Netopirja“. Reinhardt in Korngold
sta vplela mnoge nove prizore, uvrstila v
opero dokaj nove glasbe iz bogate izbe-
re Straussovih melodij, zlasti valčkov; ta-
ko sta ustvarila delo, ki poslušalca mika od
začetka do konca. Vprašanje je, ali kaže
predelavati mojstrsko delo kot je „Neto-
pire“, toda, če vidiš to predelavo, se ru-
šijo vsi predsodki: človek sam obsejajo
genialnost obdelave, zlasti pa duhovite mu-
zikalne domisleke, ki je z njimi Korngold

obilno zabelil predelane „Netopirja“.

Razen izvrstnih solistov in gostovanja
Vere Misite smo imeli ob priliki te izved-
be v gledališču še neko senzacijo: konsti-
tuiran je bil vrtilni ob s premerom 16
metrov. To najnovjše zagrebsko čudo je
občinstvo prav posebno zanimalo in je bil
vrtilni ob zlasti v drugem dejanju spre-
jet s posebnim aplavzom. Opereto je na-
studiral in dirigiral Lovro Matačić izredno
fino, muzikalno, odbrano in elegantno. ro-
ditični orkester, ki je muzical v simfo-
gi izvrstnih solistov sta se odlikovala tudi
ničnem duhu in bleščeč zbor. Skratka: bila
je izredno posrečena in zanimiva predstava.

V „Trubadurju“ smo imeli dvoje gosto-
vanj. Predvsem moram omeniti novo do-
mačo pevko, Elko Karlovac iz Splita, ki
smo jo ob tej priliki prvič spoznali. Razpo-
laga s svežim, prijetnim in obsežnim gla-
som. Njena največja značilnost je to, da
je ritmično absolutno zanesljiva in da in-
tonira popolnoma čisto. Glas sicer nima
črne altovske barve (pela je Azuceno), ven-
dar je zelo modulator in prilagodljiv. Z
njo je gostoval tenorist Krsto Ivič, ki je
imel že v „Aldi“ lep uspeh. Že v poročilu
o njegovem prvem nastopu sem naglasil
da je pevcu treba še mnogo glasovne kul-
ture, ritmične zanesljivosti in čiste intona-
cije. Vsi ti nedostaki so se preveč jasno
pokazali v vlogi Manrica in moramo žal
ugotoviti, da pevec zares lepi glas ne za-
došča za uspeh, če ne bo posvečal več po-
zornosti muzikalnosti in ritmu.

* Pevsko društvo „Danica“ Vič pri-
redi na vrtu gostilne A. Robežnik na Vi-
ču prvi pevski koncert s sodelovanjem
bratčinskih društev. Po končanem koncer-
tu prosti zabava s plesom. Vljudo va-
ljen!

* Zanimiva demonstracija z novimi
avtomobilskimi pnevmatikami. Večera-
j opoldne je bil Napoleonov trg pozorišče
zanimive produkcije. Zastopnik slovi-
te francoske trdnice za izdelovanje pneu-
matike „Michelin“, je ob navzočnosti raznih
interesentov ter avtomobilskih strokov-
njakov demonstriral vožnje z novimi
pnevmatikami, ki se bistveno razlikujejo
od sedanjih. Okoli upomealka ter po tr-
gu je vozil z naglico avtomobil znamke
„Chroen“, opremljen z novimi obroči v
izredno ostrih kurvah ter vijugah. Zani-
mivo je, da avtomobila ni popolnoma nič
znanalo, kakor se to navadno zgodi. Gu-
mi se vožnjo vda in avtomobil ostane
na cesti tudi, če se ga ustavi sredi na-
hujšega divjanja. Princip novih pneu-
matik je v tem, da so nekoliko drugače
konstruirane, ter se jih polni samo z eno
atmosfera zraka na prednjem kolesu. s
poldrugo pa na zadnjem. Zanimiva pro-
dukcija je vzbudila mnogo pozornosti.

* Prodaja slame, sena in škafčkov.
Stanovanjski odsek 4. pokrajinskega zle-
ta SKJ v Ljubljani opozarja interese, da
se bo od 8. do 12. in od 15. do 18.
prodajala na javni dražbi slama in seno
po naslednjem redu: Dne 3. t. m. v
gimnaziji na Poljanah, Vajenskem domu
(bivša šentpeterska vojašnica), Ghu-
nemnici, šoli v Mostah, šoli na Ledini,
učiteljski (Resjeva cesta), Delavski
zbornici OUZD (Miklošičeva cesta), pro-
govni sekciji (Pražakova ulica), klasični
gimnaziji (Tomanova ulica) v Mladiki in
liceju (tu se bodo prodajali tudi škafčki)
srednje tehnični šoli in tehniški. Dne 4.
t. m. v slikarni Narodnega gledališča
(Knačjeva ulica) dvorazredni državni
trgovski šoli (Kongresni trg), Glasbeni
Matici in konservatoriju, skladišču Kme-
tijske družbe šoli na Grabnu, šentjakob-
ski šoli, gostilna Lozar (Rožna ulica) za-
vetišču v Florjanski ulici št. 27., šoli
na Prulah, telovadnici Sokola II. na Pr-
ulah, gostilničarskemu domu (Privoz), Ra-
kovniku, Nušakovci jahalnici, otroškemu
vrtcu v Cerkljavi ulici št. 21 in v novi in
stari šoli na Viču. Dne 5. t. m. pa v sta-
ri in novi šoli v Spodnji Šiški, šoli v
Zgor. Šiški, tovarni keksov (Fauer) v
Zg. Šiški, telovadnici Sokola III, resta-
raciji „Jugoslavija“ in kisarni Žužek na
Tyrševi cesti.

Vljudo sporočava p. n. občinstvu, da sva
z današnjim dnem prevzela staro znano

gostilno pri COTIČU

na Šmartinski (Martinovi) cesti št. 13.
Točila bova prvovrstna štajerska in dolens-
ka vina po najnižji ceni. Ob vsakem času
preskrbljeno za okusna gorka in mrzla
jedi. Za vsesplošno naklonjenost se pri-
poročava 7626

PAVLA IN ANDREJ URANIČ.

* Aretinova žeparja. Kakor je bilo
pričakovati, se je ob slavnostnih dne-
h natepu v Ljubljano tudi več žeparjev,
ki so operirali na raznih mestih. Njega
je bila na mnogih krajih in so žeparji
prilike tudi temeljito izrabili. Nekemu
gostilničarju je izmaknil okreten žepar
na veleugledno listino s 3000 Din, med
časom sokolske povorke pa je bilo izvr-
šenih na različnih mestih nad 10 tatvin,
morda tudi več, ker jih niso prijavili vsi
oškodovanci. Tudi na kolodvoru so po-
iskali tatovi več žrtv. Tam pa sta bila
večerj dopoldne aretirana dva znana zmi-
kavta, pri katerih so našli detektivni ne-
kaj praznih listnin, in pa veliko gotovi-
ne v bankovcih, ki sta jo imela stlačeno
kar v žepih.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja poženijo: 1.
čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3.
temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5.
smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10,
7. vrsta padavin, 8. padavine v mm.
Temperatura: prve številke pomenijo naj-
višje, druge najnižjo temperaturo.

30. junija

Ljubljana 7, 761,0, 11,2, 90, SW1, megla,
3,6, dež; Ljubljana 13, 769,6, 19,6, 49, S1,
8, —; Maribor 7, 758,6, 13,0, 80, WSW1
2, 3,2, dež; Zagreb 7, 760,2, 13,0, 90, ESE3
10, 5,0, dež; Beograd 7, 757,3, 16,0, 90,
WSW2, 10, 21,0, dež, toča; Sarajevo 7,
758,7, 14,0, 70, mirno, 5, —; Skopje
7, 756,6, 21,0, 50, SE2, 5, —; Solit 7,
758,2, 18,0, 80, NE1, 8, 2,0, dež; Kumbor
7, 757,7, 20,0, 80, mirno, 8, —; Rab 7,
759,2, 17,0, 70, mirno, 8, 2,2, dež; Vis 7,
758,3, 19,0, 70, WSW3, 3, 0,2, dež.

Temperatura: Ljubljana —, 10,4, 21,0;
—; Maribor 20,0, 12,0; Zagreb 23,0, 13,0;
Beograd 25,0, 14,0; Sarajevo 23,0, 12,0;
Skopje 31,0, 13,0; Split 25,0, 15,0; Kum-
bor —, 18,0; Rab —, 12,0; Vis —, 17,0.

V Malem gledališču je priredilo Društvo
za podpiranje judovske umetnosti „Oma-
nu“ gledališko predstavo, ki je izvajala
Osipa Dymova „Pevca svoje žalosti“. Ce-
prav je bila diletantska predstava, v kateri
so nastopili samo 2 — 3 poklicni igralci,
je zapustila prav globok vtisk. „Pevce svo-
je žalosti“ je vzhodni Cyran de Bergerac;
tudi on enako svojemu francoskemu bratu
ljubi dekle, ki njega ne ljubi. Tudi on piše
pisma, vendar ne nji, marveč za njo. Upri-
zoritev je bila nastudirana po navodilih
Jakoba Weislitza, znanega režiserja slavne
„Habime“.

Dramski odbor „Česke besede“ in „Ce-
skoslovenske obce“ je izvedel v českem je-
ziku znano komedijo Pecije Petrovica
„Pijusak“ (v češčini „Lijak“). Igro je pre-
vedel Jan Hudec. Ob prisotnosti avtorja,
ki je bil burno aklamiran, je izvedba po-
tekla animirano in gladko.

Dvoje gostovanj dunajskih umetnikov
Fritza Wiesenthala in Charlotte Waldoni
je tolikanj zamikalo občinstvo, da je bila
dvorana prenapolnjena. Umetnika sta bila
proglazena za „profesorja smejalne umet-
nosti“, a smeh je v teh kislih časih kaj
potrpeben artikel. Smeha je bilo zares poj-
mah.

V Zagrebu se z velikim uspehom nasto-
pil tudi Ernest Toller, ki ga je ljubljansko
občinstvo spoznalo ob nastopu v Ljubljani.
Predaval je o mladi nemški literaturi in
čital odlomke iz svojih spisov.

Ziga Hirschler.

Iz Celja

* Za uprizoritev „Sna krasne noči“ v
mestnem parku 8. in 9. t. m. zvečer se do-
be vstopnice od danes naprej v predpro-
daji v knjižarni Gorjarski dvor. Uprizo-
ritev bo ob polni luni. Orkester pod vo-
dstvom g. Karla Sainca, ravnatelja Glas-
bene Maticice v Celju, bo izvajal kras

Iz življenja in sveta

Pomlajevanje

**z žlezami
embrionov**

Prof. Voronov je izumitelj znane metode, po kateri se pomlajajo ljudje in živali s pomočjo opičjih žlez. S presaditvijo teh žlez v mlade živali je hotel živinoreji otvoriti tudi nove poti.

Njegovi uspehi so baje naravnost pravi. Mlade ovce, ki jim je vcepil del opičje žleze, so postale čudovito velike in krepke, njihovo meso je bilo obilnejše in okusnejše, a volne so dale toliko količine kakor niti najboljše pasme, ki jih pominja človeški rod.

Tako poročajo Voronov in njegovi številni pristaši. Te uspehe pa zanikujejo vsevprek posebno nemški raziskovalci, ki so se zaman trudili, da bi s presaditvijo opičjih žlez po njegovi metodi dosegli pomembne rezultate v pogledu pomladitve ali izboljšanja živalskih pasem. Nemški eksperimentatorji očitajo pomladitvalnim žlezam to, da se v tujem telesu ne morejo prav znajti, tudi telo jih sprejema kot vsiljive tujece, ki jih je treba iztrebiti z vsemi sredstvi. Tako se dogaja, da presajene žleze čez nekaj časa okrnejo in izginejo namestu da bi se v novem organizmu razrasle in bi trajno delovale v njem. Uspeh je torej po kratki dobi pomlajenja (oz. znakov izboljšane pasme) ta, da se vrne organizem v stari položaj ali pa da prične celo hitro propadati.

Iz tega nasprotujočega si stališča Voronova in njegovih pristašev ter njegovih nasprotnikov je razvidno za objektivnega opazovalca dvojje: prvič, da je v zamisli Voronova vendarle nekaj stvarnega jedra,

karji drugače bi presaditev ključnih žlez v tuj organizem ne imela niti začasnega uspeha; drugič da je metoda potrebna še izpopolnitve, vsaj tista metoda, ki so jo uporabljali nemški eksperimentatorji, ko so zaman skušali doseči uspehe, ki jih pristaši Voronova pripisujejo operacijam svojega mojstra. Prof. Voronov drži neke podrobnosti svoje metode očitno zase.

Videti pa je, da so prišli vsaj nekaterim teh podrobnosti na sled. Draždanski raziskovalec Kelling je namreč te dni poročal o čudovitih uspehih, ki jih je dosegel s poskusnimi živalmi po načinu prof. Voronova. Namestu starih opičjih ključnih žlez, ki ne morejo po dosedanjih rezultatih prispeti v tujem organizmu, uporablja Kelling žleze embrionov, ki so že od početka namenjene prospanju v tujem telesu. Neznatne delce teh žlez, ki so že same po sebi silno majhne, je vcepil v obliki injekcij ostarelim živalim iste vrste in uspeh je baje potrdil njegova pričakovanja. Te injekcije je preizkusil tudi na ljudeh in so se mu obnesle.

Z nadaljnjimi poskusi pa je ugotovil, da ohranijo embrionalne žleze svojo silo tudi tedaj, če se vcepijo živalim druge vrste, n. pr. žleze embrija morskega prašička v organizem stare mačke.

Kakšni bi bili uspehi tega važnega odkritja z ozirom na ljudi, ne ve povedati, ker svojih zadevnih poskusov še ni dokončal. Med nemškimi raziskovalci je Kellingovo poročilo vzbudilo vsekakor veliko zanimanje in sedaj skušajo s poskusi dognati, koliko je na njem resnice.

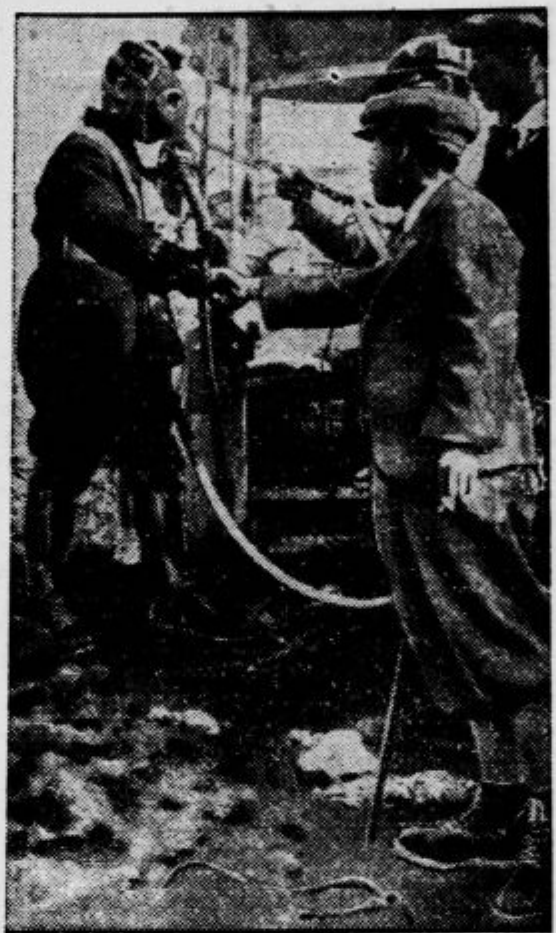
Najnovejša Chaplinova žena

Paulette Goddard,

mlada, komaj 19-letna, doma iz najboljših newyorških družin, ki se je z njo Chaplin povsem tiho poročil. Ljubka Pavlica, ki je že tretja Chaplinova žena, bo igrala glavno žensko vlogo v najnovejšem filmu podjetnega filmskega igralca

Pogumen japonski učenjak

Japonskega raziskovalca Tokuo Ivato pozdravljajo po njegovem posrečenem obisku v žrelo ognjenika Miharajama na otoku Ošima. Žrelo tega ognjenika imenujejo »Božjo peč« in »žrelo samomorilceva«, kamor je samo letos skočilo 270 obupanih ljudi

Mesto na morskem dnu

Angleški letalski častnik Gull je lete pred kratkim nad mestom Abukimom in je nenadoma opazil, da se sveti pod morsko gladino velika bela lisa v podobi podkve. Takoj mu je šinilo v glavo, da predstavlja ta lisa mesto, ki je pod imenom Kanopus rabilo Aleksandrijcem kot letovišče in kopalnice ter je sčasoma izginilo v morje.

O svoji najdbi je častnik obvestil kneza Omarja Tusuma, ki je eden najuglednejših egiptiskih arheologov. Knez je takoj organiziral potapljaško ekspedicijo, ki se je vrnila čez ure s poročilom, da pocivajo na morskem dnu v resnici ostanki starodavnega mesta, poslopja, stebri in večkeza pristanišča. Eden izmed potapljačev se je vrnil celo z mramornim kipom, ki predstavlja Aleksandra Velikega.

Delo se sedaj nadaljuje in pričakuje se, da bodo spravili na dan veliko važnega gradiva in dragocenosti, ki nam bodo pojasnile mairskako skrivnost antičnega življenja.

Cenena poletna obleka

May Betteridge, kalifornijska filmska zvezdnica, v obleki iz samih gladil

namena smejal. Saj po Nietzscheju se vse povrača. Po 40 letih se je na ta način pred nekaj meseci vrnil v neko nedeljsko številko dnevnika S. psevdomin Ziltir nevsčnega spomina. Če bomo živeli, utegnemo učitati, da bo naš kritik stal pred Pregljevo »Thabiti Kumi« in mislil kot oni Sikamer: adora quod incendisti. Kr.

Ženske popravljajo naravo

Plavi lasje že ne delajo plavolaske

Prednost, ki jo daje moda in moški okus ta čas plavim lasem, je bila vzrok, da so se temnolaske v preminogih primerih naveličale čakati na čas, ko bi prišla vrsta nanje, in so se preko noči poplavalasile.

Temni lasje se pod spretnimi rokami spreminjajo v vse odtenke plavosti, tako da se neki moderni pesnik vprašuje v svojih verzih, zakaj je bila narava tako krivična, da je večini žensk podelila temne lase. Neki mladi mož, o katerem pravijo, da se razume na ženske, pa je predlagal anketo med prominentnimi pesniki, slikarji in družabnimi levi, da-li zasluži ženska z umetno plavimi lasmi naziv blondinke.

To je res težko določiti, a je obenem morda tudi zelo nevažno. Nekdanji svet je strogo ločil med naravo in umetnostjo, umetnost in narava pa sta se danes tesno zvezali v službovanje modernih legi vnanjosti. Če nam je že vse eno, da se nohti barvajo purpurno ali zlato in da dobivajo

obrvi pa ustnice čisto drugačno obliko, nego jo je dala narava, bi nam moralo biti vse eno, da dobivajo tudi lasje vsako leto drug barvni odtenek.

V ženski živi večna želja, da bi bila videti vedno nova in spremenjena, a če se je spreminjala prej pred vsem z ustvarjanjem novih oblačilnih mod in če se spreminja danes s pomočjo kozmetičnih in kirurških posezkov, ji ne moremo zameriti, da hoče biti vsako sezono malo drugačna tudi po barvi svojih las.

Ko umetnost preveč prevlada, se postavi narava itak sama po sebi za svoje pravice. To vidimo n. pr. v tem, da prihajajo po letih moško ostrizenih glav spet nekoliko daljši lasje v modo, a po sedanjem protežiranju umetnih plavih las ni dvoma, da napoči skoraj doba, ko bodo naravni lasje spet v časteh in ko bodo moda in okusi uganili, da so tudi temni lasje vredni vsega upoštevanja.

Iz drvečega avtomobila v smrt

Žalosten konec »zakona iz ljubezni«

Na prometni cesti v dunajskem okraju Hietzingu se je zgodil malo običajen samomor. Žrtve, Stefanija Bartha, žena slikarja Erwina Barthe, je skočila iz avtomobila, v katerem se je vozila s svojim možem, pod kolesa tovornega avtomobila, ki je privozil v tistem trenutku v nasproti smeri. Kolesa so ji zdrobila glavo.

Tragični dogodek je bil, kakor je pokazalo zasliševanje samomorilkega moža na policiji, zaključek nesrečnega zakona. Erwin Bartha, ki je znan posebno kot ilustrator knjig, se je pred kakšnimi deseti leti zlagel v lepo, mlado barsko dekle Stefanijo Floderjevo, ki je bila prej plesalka. Floderjevi je bil mladi, bogati umetnik vseh in tako sta se kmalu poročila. Imela sta dva otroka, ki štejeta danes osem oziroma pet let.

Zakon je bil spetkoča zelo srečen, potem je, kakor običajno, medsebojna harmonija popustila, zlasti ker je bila žena

zelo histerična in je moža nepretrgano zasledovala z ljubosumnimi scenami. Bartha je večkrat ušel z doma na svoja posestva na Madžarskem, a žena ga je znala vedno znova pridobiti, da se je vrnil nazaj. Mišl je tudi na ločitev, a si tega načrta ni upal izvršiti, ker je žena neprestano grozila, da izvrši samomor. Nekoč je hotela vprico njegovih prijateljev skočiti skozi okno in so jo le s silo zadržali, da ni izvršila te namere.

Pred kratkim sta se zakonca spet spila in je Bartha tedaj sklenila, da se ubije. Med vožnjo z možem sta se začela namreč spet pričkati in je tedaj nenadoma izvekle zaprto pismo, ga vrgla v razoča, odprla vrata in skočila iz voza, še preden je mogel mož ustaviti, v smrt. Pismo je bilo poslovlino. Največji udarec pomeni ta samomor iz histerije za oba nedorasla otroka, ki jima doslej niso imeli poguma priznati strašni konec njiju matere.

Svetovna konferenca s slušalkami

V Stockholmu se je otvorila svetovna konferenca gonilnih sil, ki se bo 6. julija preselila še v Oslo. 38 dežel je poslalo na to konferenco kakšnih 800 delegatov, ki bodo poslušali 170 znanstvenih referatov o najrazličnejših problemih sil, zlasti pa o preskrbi velike industrije z elektriko, plinom, trdim in tekočim gorivom itd. Referatov o preskrbi velike industrije s silami bo 42.

Obenem s to konferenco se bo vršil prvi mednarodni kongres o dolinskih pregradah, ki bo obravnaval razna vprašanja o betonskih delih, varnostnih napravah za pregrade itd.

Zanimivo je, kako so organizatorji rešili vprašanje, da bi udeležniki s pridom sledili referatom in debatam v originalnem jeziku in v prevodih. Vsak udeležnik dobi majhen, prenosljiv prejemni aparat, na ušesih bo pa imel slušalke. Delegati, ki so razumeli predavateljev referatov v originalnem jeziku, se med prevajanjem lahko mirno pogovarjajo med seboj, ne da bi motili drugih delegatov, ki bodo poslušali prevod. Isto velja seveda tudi za te med oddajanjem originalnega referata. Referate bodo sprejemali tudi na gramofonske plošče.

Čebele napadle vas

Nenavaden napad je doživela te dni vas Jalšov pri Tyrnavi na češkoslovaškem. Neki kočijaž je vozil s parom konj proti vasi, ko je naval: na vprego roj čebel iz pajeve nekega gozdarja, ki so mu sledili še drugi roji.

Konja sta se spustila v divji beg, čebele pa so vozu sledile do vasi, kjer so se vrgle na vse živo. Niti eno bitje v vasi ni ostalo neopikano. Po daljšem času so se kmetske spomnili, da bi zažgali slamnate kupe po ulicah in s sodelovanjem vaške brigade so neprimerno žuželke končno pregnali.

Dogodek je zahteval tudi človeško življenje. Splašena konja, ki sta bila kakor nora okrog sebe, sta zadela kočijaža tako nesrečno, da je med prevozom v bolnišnico umrl.

ANEKDOTA

Neki možakar je iskal v knjižnici kakšno delo o kultu nagote. Takšne knjige sploh niso mogli najti, čprav je knjižničar dobro vedel, da jo morajo imeti. Po dolgem iskanju so jo končno našli. V seznamu je bila zabeležena pod značko »Kostumi«.

KARIKATURA

Japonec Makino,

olimpijski zmagovalac, si je priplaval nov svetovni rekord.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Porodi v Nemčiji nazadujejo

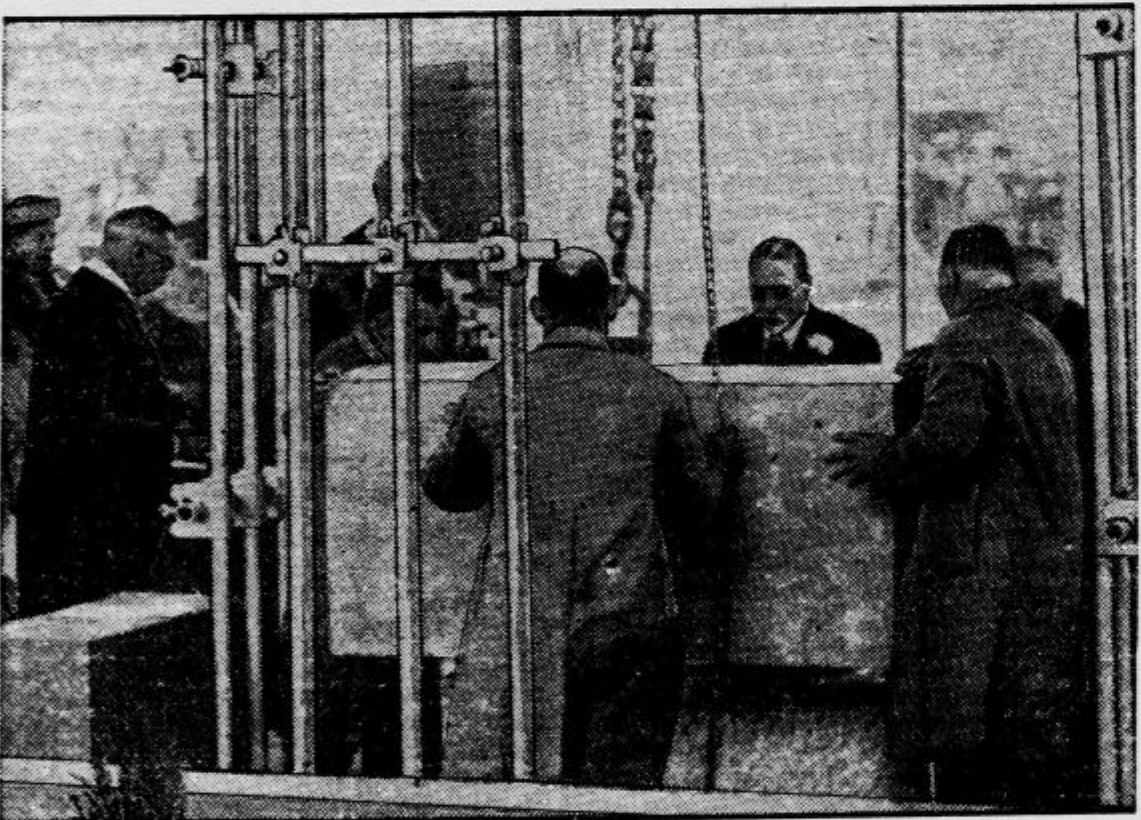
Dočim je bilo v Nemčiji ob začetku stoletja vsako leto še okrog 2 milijona novih rojstev, jih šteje danes komaj še 975.000, kakor je povedal te dni na neki konferenci minister Göbbels.

To dela hitlerjevski vlad, ki misli, da je rešitev nemškega ljudstva v njegovem močnem porastu, seveda velike skrbi in išče sredstev, kako bi ljudstvo spet navdušila za razmnoževanje.

Kakor je dejal Göbbels, bo vlada podprla to navdušenje pred vsem s tem, da bo revnejšim slojem in družinam s številnimi otroki davke znižala, imovitejšim in družinam z malo otroki ali brez otrok pa zvišala. Tudi plače javnim nameščencem bo uravnala po številu otrok, podpore za brezposelne samce pa se bodo znižale.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

Temeljni kamen za londonsko univerzo

V univerzitetnem delu Londona je položil kralj Jurij lastnoročno temeljni kamen za nov ogromni kompleks poslopj, kjer bo v bodoče osredotočen ves univerzitetni študij. Poslopja bodo gradili 20 let, stroški pa so preračunani na ¼ milijarde dinarjev

Odgovor „Sloveniji“

Kaj meniš, da od blizu res kaj mičnega glasovi iz daljave tihi so? Morda zastopniki sveta odličnega doma sorodniki pavlihi so.

D. Kette. Ze 18. novembra 1932 je dr. V. Bartol dobro podkadal tesnosrčnim ljudem z dvojno moralo, ki so preganjali Prešerna zaradi njegovih ljubezenskih poezij, sramotili Gregorčiča, vrgli Cankarja med asfaltno literaturo, sirovo zavračali Golarjeve nedolžne šale. Kakor se sklada z dobo Einsteinove relativnosti, so pa isti čvarji javne npravnosti v svoji založbi izdali dela prvih treh književnikov.

V zmernem toplem pasu naše zemlje se take stvari večkrat dogode. Flaubert, Baudelaire, Richpin, Descaves, Bonnetain, Fèvre-Desprez, Seylor, Marinetti in toliko drugih so doživeli podobno usodo. A kdo se še danes snotika ob njihovo literaturo? Nihče. »Slabih knjig ni, pač pa je dosti slabih čitateljev,« je izjavil ugleden Francoz.

Mrki, brezhumorni opazovalec v »Sloveniji« se je obregnil ob razne slike in člančice v »Jutru«. Je-li kdaj gledal nagoto cerkvenih umetnikov po Italiji, baziliko sv. Marka, Michelangelovega Davida, ki bi mu brzkone prilepil figovo perjo, Skstinsko kapelo in še celo vrsto drugih naboznih umetnikov? Izrazito katoliški pesnik Dante bi mu lahko postregel z izpodbudnimi primeri prostodušnosti. Kako pravi o hudiču? »Ed egli avea fatto del cul trombeta«. Brez ovinkov piše: puttana, pa mir besedi. In vendar se slovni Allighieri čita po šolah! Kaj naj porečem o sv. Hieronimu, o sv. pismu, o tem ali onem očaku? In vendar mi o nobenem teh ni znano, da bi bil živl tako kakor naš Hren.

Zbodel je moža tudi šaljivi prizor z

amorčkom. Ali naj mu navajam arabsko slovstvo, kjer prevladuje ta nepridiprav? Tudi po indski literaturi bi našli dokaj sličnega gradiva. Ste kdaj čuli o Aristofanu, Lukianu? Poleg Grkov so znali tudi stari Latini povedati svojo misel kar naravnost: Catullus Juvenalis, Petronius, zbirka »Priapea« itd. Za njimi prihajajo Italijani: Boccaccio, Bandello, Macchiavelli, Bibbiena, Stecchetti, Notari (»Quelle signore«), Ariosto (fra le gambe di fiammetta che supina giaceva... La baciò stretta e sotto lei tutta notte si giacque...), Marinetti itd.

Prostodušnosti vas utegnjo naučiti starofrancoske »fableaux«, ne dosti manj Rabalais, ki se zna imenitno smejati, tako da ob njem ni nevarnosti za Freudove Zürichdrängungen (potlačitve, pregone). Potem Balzac, C. Mendès, P. Louijs in velika falanga drugih rojakov, ki so umeli gojiti veselost in vedrino.

Ali naj navajam puritanske Angleže, ki se niso zapirali drzni komiki? Pred nami stoje Shakespeare, Swineburne, Lawrence, Huxlev, Shaw. Te dni se upirizarja pri nas angleška onereta »Jim in Jile«, ki je naš Slovenijan po vsej priliki ni pogledal.

Literarna zgodovina poroča, da je sv. Terezija stalno imela pod zglavjem srednjeveški roman »Amadis«, ki nikakor pla-ho ne izbira izrazov.

Somišljeniki našega gradalca, precej takih poznani, radi čujejo drzno domislico in se ji prirčno smejejo. Ko so polizali njeno sol, se pa zoražajo. Naj se spomnijo Lafontaine-ove »Bisage«, pri kateri devljemo tuje slabosti v sprednjo vreo, svoje napake pa v nahrbtno. Tako n. pr. si je šegavo zgradbo z amorčkom izmislil »zan dolenski dovtipnež«, najbližji somišljenik našemu Slovenijanu, ter jo z uspehom pripovedoval posvečenim in neposvečenim ušesom. ki so jo z zadovoljstvom jema'a na znanje. Čez nekoliko let se ji bo sam grajalce

G. TH. ROTMAN:

NOVE PRIGODE GOSPODA KOZAMURNIKA

PRESMESNE PUSTOLOVŠČINE Z VESELIMI
RISBAMI ZA MLADE IN STARE LJUDI

Pod tem naslovom

nova slikanica „Jutra“

Začetek v nedeljski številki 2. julija

S P O R T

AFK Kolin : Concordia 6:2 (1:1)

Okoli 1000 ljudi je prišlo gledat borbo državnega prvaka s češkim moštvom; če ne bi bil dež pokvaril prireditve, bi jih bilo sigurno več.

Obe moštvi sta nastopili — sicer pol ure po določenem času! — z nekaterimi rezervami, Concordia kar s štirimi.

AFK Kolin: Zahajsky — Ptak, Somberg — Adamec, Ptaček, Šafranek — Pospíšil, Motak, Vilikus, Musil, Bara.

Concordia: Demić — Pavičič, Podupski — Osterman, Agič, Löw — Jazbec, Valjarevič, Babič, Pavelič, Pichler.

V moštvo Concordie sta zlasti močno zijali vrzeli na mestu levega branilca in desnega halfa, kjer nista Podupski in Osterman niti z daleka nadomestila Beloševića, oziroma Raliča, ki laborirata še na posledicah v Bukarešti zadobljenih ble-sur. Boli sta se znašla v levi strani napada Pavelič in Pichler, ki sta vskočila za Kodrnjo in Raliča, toda le po suhem terenu; čim so tla postala globoka, je leva stran napada povsem ohromela.

Čehi so morali poiskati nadomestek za Kučero, ki se je v tekmi z Ilirijo onesposobil za nastop. Vrgli so Baro na levo krilo, desnega halfa je zato igral Adamec, boljše kot Bara prejšnjega dne.

Igra je bila lepa, kombinatno na višku, skoro prvenstveno-borbeno, polna tehnično lepo predvajanih fines ves prvi polčas in še deloma v drugem polčasu. Po četrtem голу pa se je moštvo Concordie vidoma sesulo, in razen dveh treh igračev ni bilo več polnovrednih moči na terenu. Čehi so iznenadili z neprimerno boljšo igro kot proti Iliriji in so predvsem imponirali s svojo hitrostjo, lepimi kombinacijami, dobro tehniko, krenkim startom ter dobrim pokrivanjem. Skoro nepremagljivi vratar je bil z veliko hladnokrvnostjo kos tudi najtežavnejšim nalogam, oba branilca sta zanesljivo odbivala nasprotne napade. Srednja vrsta, zlasti stranska krilca, sta zadovoljivo in sigurno opravila svojo stvar. Napad je igral zelo razpoloženo, vidni sta bili obe krili, posebno desno. Moštvo je bilo dobro povezana celota, ki je enako dobro funkcionirala v obrambi kot v napadu.

Pri Concordiji je Podupski samo po zaslugi svojega izbornega halfa Löwa, ki mu je odzvel voščil delu dela, usneval za silo. Tudi Pavičič ni bil najboljši branilec in ta je v drugem polčasu nadomestil Martinovič. Ta minus v obrambi je moštvo sredi tekme nadoknadilo z ofenzivno igro, v kateri je prišel napad z dobro podnoro halfe-linije lepo do izraza. V raznočasnem terenu pa so se pokazale šibkosti na levi strani napada, tudi Agič in Osterman sta ponustila, k temu je sodnik izključil sredi drugega polčasa Martinoviča in tako je prišlo do rezultata, ki se ga naš državni prvak sigurno ni nadejal.

V začetku so bili gostje v premoči in so dosegli dva gola. Po desetih minutah pa je C. razvil jako ofenzivno, v 11. min. ji prisodi sodnik 11-ko, ki jo Rabič pošlje velikodušno v aut. Ze v naslednji min. je plod krasne kombinacije po levi strani gol, ki ga doseže Valjarevič iz čiste pozicije. Nato je C. nekaj časa v kaz. prostoru gostov. Od 15. do 30. min. je najlepši del igre. Napadi se menjavajo z bliskovito naglico, neprestano se vrstijo hitre in precizne kombinacije ena lepša od druge, in oba vratarja imata mnogo posla. K. doseže med tem dva gola, drugega v 22. min. bje levo krilo, leva zveza silovito strelja in zoga se od Pavičiča odbije neubranljivo po prečko 1 : 1. Pričienja dež, do konca polčasa je K. v rahli premoči, ki jo izrazi s štirimi goli.

Ze po prvih potezih drugega polčasa bje Bara prost strel, Demić starta s pestmi na zogo in jo zgreši, Musil mu jo pred nosom prenese z glavo v prazno mrežo. V 9. min. doseže C. prvi gol, nato sledi nekaj prav lepih napadalnih potez Concordie. Eno zaključijo Babič s krasnim strelom, vendar Zahajsky bravurozno brani in ubere zaslužen aplavz. V 12. min. strelja Pospíšil idealno lepo kot, ki ga Musil z glavo pretvori, 3 : 1 za K! Concordia doseže dva gola. V 19. prisodi sodnik enajstko proti C. zaradi foula, ki ga je zagrešil Podupski, Martinovič preostro ugovarja, nakar ga sodnik izključi. Kazenski strel izvaja vratar Zahajsky, ki neusmiljeno pošlje v mrežo, revanša za Rabičovo velikodušje! Stanje 4 : 1 za K! C. izvede pregrupacijo, ki ne prinese nobenih koristi, igra je brez vsake lepote, prešla je v prvenstveno borbo. V 28. min. zabije Pospíšil po neuspešni intervenciji Podupskega peti gol, nato se pa C. nemudoma znajde v 34. min. doseže Agič po močnem pritisku iz prostega strela diven gol. Ze dve min. nato postavi v protisunko Pospíšil na 6 : 2.

Hermesove dirkališčne kolesarske dirke

V nedeljo 2. julija ob 15.

V nedeljo ob 15. nastopijo na krasnem in idiličnem igrišču Hermesa v šiški prvovrstni dirkači iz Slovenije, znana brata Kesiča, Kačič, Prodan, Trobec, Valand, Rozman in Faninger iz Maribora in drugi, ki se bodo borili za krasna darila. Agilni dirkači se že ves teden pridno pripravljajo in trenirajo na dirkališču, da bodo tem bolj pripravljeni za borbo.

Dirka bo zelo zanimiva, saj obsega 7 točk pestrega in dokaj težkega programa. Posebno zanimiva bo dirka ciljev, kot glavna točka. Izločilna dirka bo brez dvoma najzanimivejša, ker bo vsak konkurent moral pokazati prav vse svoje znanje. Pa tudi druge točke sporeda bodo brez dvoma zelo zanimive. Podobnih prireditev pri nas ni mnogo, zato opozarjamo nanje posebno ljubitelje kolesarskega sporta in tudi druge ljubitelje lepega sporta.

Razdelitev nagrad bo zvečer ob 20. v salonu restavracije pri »Keršiču« v šiški.

Vse dirkače opozarjamo, da morajo biti brezpogojno najkasneje ob 13. na dirkališču, kajti vpisovanje se točno ob 14.30 zaključuje in se zamudniki ne bodo pripustili k startu. Posebno se opozarjajo novinci, da bodo njih kolesa brez zavor, krilatih matic in s fiksnim tekmo, ker vse to ovira vožnjo sokonkurentov.

Vienna (Dunaj) v Ljubljani

V torek bo gostoval na igrišču Ilirije Vienna Football Club, profesionalni prvak Avstrije, eden najstarejših dunajskih klubov, ki je v zadnjih letih preprečevalno dokazal svoje znanje doma in na turnejah v inozemstvu. Prvenstvo avstrijske profesionalne lige je Vienna dosegla v sezoni 1930-31 in 1932-33. Dvakrat je tudi zmaga v tekmah za avstrijski pokal, v srednjeevropskem cupu nastopa redno že od leta 1929 dalje. 1931. je v srednjeevropskem cupu postala zmagovalca, letos pa je v prvi tekmi premagala Ambrosiano z 1 : 0.

Moštvo sestavljajo samo prvorazredni igralci, ki so že vsi nosili državni dres. Mnogo od njih je avstrijskih rekordnih internacionalcev kakor Gschweidl, Rainer in Hofmann. V zadnjih letih ni bilo nobene avstrijske reprezentance, v kateri ne bi igrala prva dva. Oba sta člana znamenitega Wunderteama. Gschweidl je poleg Sindelarja najboljši napadalec v Evropi in je kot tak ponos moštva.

Vienna bo nastopila v nočni tekmi proti Iliriji na povratku iz Italije s svojim najmočnejšim liginim moštvom.

Carnera premagal Sharkeya. Boksarska tekma za prvenstvo sveta v teški kategoriji med svetovnim prvakom Sharkeyem in Carnero je končala z zmago Carnera, ki je v 6. krogu s strašnim udarcem v glavo knockoutiral svojega nasprotnika. Match je gledalo 45.000 ljudi, čisti dobiček znaša 200.000 dolarjev. Carnera je napravil vtis najmočnejšega boksača, kar jih je kdaj nastopil na ameriškem ringu. Ze pred borbo je bil favorit občinstva, ki je stavilo nanj v razmerju 7 : 1. To je tem nerazumljivejše, ker je Sharkey pri svojem prvem srečanju Italijana z lahkoto premagal.

Dve zanimivi nogometni tekmi v Celju. V nedeljo ob pol 11. bo na Glaziji v Celju trening tekma med vojaškim moštvom 39. pehotnega polka v Celju in SK Celjem. Vojaško moštvo tvori po večini člani naših vodilnih klubov beogradske Jugoslavije, BASKA, ŽAKA iz Subotice ter nogometaši iz Niša, Zajččara, s Cetinja itd. Za SK Celje bo ta tekma važen trening za bližnje prvenstvene tekme za vstop v podsavezno ligo. Tekmo bo sodil g. Adolf Pressinger iz Celja. Za ta prvi nastop vojaštva na nogometnem igrišču v Celju vlada v Celju in okolici živahno zanimanje. V nedeljo ob 17. bo na igrišču pri »Skalni kleti« zanimiva prijateljska nogometna tekma med SK Rapidom iz Maribora in celjskimi Atletiki.

Službeno iz LNP. Odobri se sportni dan SK Domžale 2. julija ter prijateljska tekma Primorje : Domžale ob 15. — V Novem mestu bo na igrišču Elana prvenstvena tekma Elan : Amater ob 16. Službujoči odbornik LNP g. Petrič. Odobri se sportni dan SK Laško 2. julija in dve prijateljski tekmi s SK Olimpiem. — Predsedstvo.

Službeno iz OZDS pri LNP. V nedeljo 2. julija sta delegirana: v Domžalah ob 15. Primorje : Domžale g. Gotwald; v Novem mestu ob 16. Elan : Amater g. Dolinar.

Službene objave LHP. V nedeljo bode v Ljubljani savezni izpiti za hazensko sodnike ob 8. zjutraj na igrišču Ilirije. Vsak kandidat mora pred izpitom vplačati takš 50 Din, sicer ne more biti pripušen k izpitu. Izpiti se bodo polasali iz teorije in prakse. Podsaveznim sodnikom, ki se ne prijavijo k tem izpitom, ugasne njihova sodniška funkcija, ker pravila ne predvidevajo podsaveznih sodnikov. Prijavnice bodo izpolnili vsi kandidati neposredno pred izpiti. Upravni odbor apelira na vse zlasti pa na podeželske klube, da pošljejo svoje člane, ki se bavijo s hazeno, odnosno s sojenjem, k tem izpitom, da se v bodoče izognejo visokim izdatkom, ki jih imajo z zunanjimi sodniki. Po savezni odredbi tvo-

rijo izpitno komisijo sav. sodnika Baltesar in Doberlet ter član sav. uprave Lepac. SK Ilirija in TKD Atena morata postaviti za praktične izpite po 10 igral, ki morajo biti s kompletno opremo točno ob 10. na igrišču Ilirije.

ASK Primorje (Lahkoatletska sekcija). V soboto in nedeljo, 1. in 2. julija, startajo obvezno na našem propagandnem mitingu naslednji atleti: Kovačič A., Skok, Cerar Drago in Vlado, Korčec, Slapar, Zorica F. in A., Putinja, Raič K., Slamič, Petrovič I., Gaberšek, Švigelj, prof. Petkovšek, Gašperšič, Sket, Krevs, Goršek, Grakar, Perpar, Marek E. in I., Slanina, Zgur, Oražem, Medica, Jug V. in F., Lerše, Polič, Skušek, Petrovič Jože. Poleg tega se pozivajo tudi drugi atleti, da startajo in se prijavijo pol ure pred tekmovaljem trenerju. Atleti morajo biti v slačilnici najpozneje ob 15.15.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 19. morajo biti pred Emono zaradi nedeljskega gostovanja igralci: Križarič, Slamič, Molč, Habicht, Baum, Pišek II., Boncelj E., Golob, Saleari, Svetlic, Petelin, Strnad, Petrič. Ob 20.30 pri Slamiču strogo obvezen sestanek za igralce: Starec, Svetlic, Hasl, Jug I. in II., Zemljak, Sočan, Boncelj, Pišek II., Slapar, Erman, Senica, Jež, Makovec, Slamberger.

SK Ilirija, lahkoatletska sekcija. Danes in jutri naj se udeležijo lahkoatletskega tekmovalja na igrišču Primorja: Outrata, Dečman, Pfeifer, Svetek, Pukl, Jeglič, Stegu, Lejka, Osterman, Glavnik, Grünfeld, Banko, Dobovšek, Šporn, Bručan, Zupan, Brunet, Stepišnik, Zupantič Neli in Lado, Senčar Polde in Lado. Sestanek s tehničnim vodstvom sekcije pol ure pred tekmovaljem (ob 15.30) na igrišču Primorja.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Po odredbi podsaveza morajo biti jutri ob 10. uri na našem igrišču naslednje igralke: Ruša, Hafner, Omanova, Darinka, Joža, Vida, Slaparjeva, Ivica, Reni, Doberlet. Igra se z Ateno v svrhu praktičnih sodniških izpitov.

ZSK Hermes (Kolesarska sekcija) prosi vse, ki so določeni za žirijo in rediteljstvo, da so v nedeljo točno ob 13. na dirkališču, kjer se naj javijo vrhovnemu nadzorniku g. Lukežiču. Posebno se vabijo gg. Marinko, Barl, Serbec, Habicht, Sterle, Bergant, Pavlič, Krivic, Cigler, Kopac, Mišček, Otrina, Žagar, Plaš T., Groznik in Drovnik I. in II. Dirkališče se bo točno ob 14. zaprlo za vse dirkače in funkcionarje (reditelje), zato bodite točni.

Dirkači, ki mislijo sodelovati v dirkališčnih dirkah jutri 2. julija na Hermesovi kolesarski prireditvi, se obveščajo, da bo zapisovanje k dirkam ob 13. nakar se ob 14.30 zaključuje in se na prepozno došle ne bo oziralo. Razen novincev naj vsak prinese s seboj letošnjo savezno verifikacijo. Dalje se posebno novinci opozarjajo, da bodo njihova kolesa ustrežala dirkališnim predpisom, t. j. da bodo brez krilatih matic, zavor in s fiksnim tekmo.

Čitate tedensko revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Dragoceno osvežitev

vam nudi v vročih poletnih dneh

Eau de Cologne „Soir de Paris“

všek tvorbi svoje vrste.

V vsaki dobri trgovini ta stroke dobite bogato izbiro kolonjskih vod

BOURJOIS kot:

Cologne MON PARFUM

- » FIANCEE
- » PRINTEMPS DE PARIS
- » LE FLEUR
- » BOURJOIS 90°
- » CHYPRE itd.

v opremi od 1/16 do 1 litra.

Bourjois - parfumeur

Izdovalec svetovno znanih rečel za obraz
»Cendre de rose« in »rouge mandarine«

Prevzem restavracije

Cenjenemu občinstvu v mestu in na deželi vjudno sporočam, da z današnjim dnem prevzamem staroznano

Restavracijo „ZVEZDA“

in prosim, naj mi cenjeno občinstvo blagovoli ohraniti isto naklonjenost, kot mojemu predniku gosp. Krapežu!

Kot strokovni naobraženec bom posvetil vse svoje moči v to, da bom po konkurenčnih cenah vedno zadovoljil svoje drage goste s prvovrstno, velikomestno kuhinjo, kakor tudi z izborno kapljico vseh vrst!

Priporočam se

EDMUND NEČIMER,
restavraterV globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znanecm pretužno vest, da je naša ljubljena teta in svakinja, gospa

Angela Češnovar

POSESTNICA IN GOSTILNICA

dne 29. t. m. po daljšem bolehanju previdena s tolažili sv. vere mirno
Bogu vdano preminila.Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 1. julija ob 4. uri
popoldne od hiše žalosti Kolodvorska ulica št. 33 na pokopališče k Sv.
Križu.

Ljubljana, dne 1. julija 1933.

7629

Žalujoči sorodniki.

MIESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

v Ljubljani, Prešernova ulica šte. 3.

s podružnico na Miklošičevi cesti šte. 13 je največja
regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 430.000.000.— Din

rezervnih zakladov pa nad 10 milijonov dinarjev

Za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek za varčevanje
mladine izdaja domače hranilnice, za pošiljanje po pošti pa
svoje položnice. Za vse vloge jamči mestna občina z vsem
svojim premoženjem in davčno močjo.Hranilnica kupuje in prodaja tudi devize in valute najkulant-
neje. Ta posel opravlja v svoji podružnici na Miklošičevi cesti.
Telefon centrale šte. 2016 in 2616, podružnice šte. 2367.
Poštni čekovni račun centrale št. 10.533, podružnice 16.138.

Uradne ure za stranke so od 8.—12.

109

PRODAJA SLAME

sena in škafčkov v šolah se prične v ponedeljek, dne 3. julija
1933. Natančnejši podatki so razvidni med dnevnimi vestmiSTANOVANJSKI ODESK I. POKRAJINSKEGA ZLETA SKJ
V LJUBLJANI. 7633

Realitetna pisarna

IVAN PLEMELJ, BLEĐ-GRAD 175, tel. interurban 27

oskrbuje prodaje in nakupe vil, parcel in posestev na BLEDU,
ob Bohinjskem jezeru v Kranjski gori in pri Mrzlem studencu.
7611

Brez nagrad,

posredovalnin, mešetarin, napitnin in dragih likofov posre-
duje »Jutrova« mali oglasnik nakup in prodajo najraznovrst-
nejših predmetov in posestev.

